

Daniel Yuki Bujandric

Emne: Standarder

Fra: astrid@am-regnskab.dk <astrid@am-regnskab.dk>

Sendt: 26. september 2022 12:39

Til: Postkasse digitalbogfoering <digitalbogfoering@erst.dk>

Emne: Standarder

Hej,

Hvordan kan i pålægge os at skulle kunne indlæse fil fra bank, når der ikke er nogen standard for udseendet for denne fil. Det betyder at vi skulle kunne tage formatet for alle banker, d.v.s. at vi skal kontakte samtlige banker for at finde ud af hvordan de udtrækker deres posteringer.

Jeg har undersøgt for de Banker vi arbejder sammen med. Det er ikke ens.

m.v.h.

Astrid Fogh

AM Regnskab ApS

40 60 94 96

NB. Jeg undrer mig over at det er en digital bogføringslov vi skal bruge kræfter på og ikke CO2 regnskaber, det er da mere kritisk.

Ny Bogføringslov

Oktober 2022 Høringssvar

j. nr. 2022-11381

Indhold

Generelle bemærkninger	1
Konklusion	3
Enkelte bestemmelser efterfulgt af høringssvar:	4

Generelle bemærkninger

Undertegnede har arbejdet med udvikling og support af økonomisystemer til virksomheder i SMV-segmentet i mere end 20 år.

Indledningsvist skal det bemærkes, at det er positivt at påbegynde implementeringen af en mere elektronisk kommunikation mellem landets virksomheder og kontrolinstitutionerne. Dog er de foreslåede ændringer så omfattende og vil for mange være krævende at implementere i store dele af dansk erhvervsliv - især i SMV-segmentet. Det er respektløst at handle så hurtigt med mange ændringer indenfor en kort implementeringstid. Det kan få fatale konsekvenser for mange virksomheder og skabe modvilje mod politisk beslutningstagen, der alene er baseret på få eksperters vurderinger, idéer og fantasi med kun en minimal involvering og hensyntagen til systemleverandører og slutbruger virksomheder, der skal leve med reglerne.

Man får det umiddelbare indtryk af lovforslaget, at man ikke tager hensyn til de initiale omkostninger for virksomhederne og at målet med reglerne udelukkende er at udrydde alle mindre leverandører af lokalt installerede regnskabssystemer og chikanere deres kunder med øgede omkostninger.

Man får også det indtryk, at alle regnskabssystemer ligger i skyen på servere, der er drevet af de firmaer, der har lavet regnskabssystemet.

Det gør de ikke! Ifølge KPMG's "rapport om resultat af spørgeskemaundersøgelse" (undersøgelse blandt producenter af regnskabssystemer juli 2022) er 20 % af aktuelt udbudte regnskabssystemer lokalt

Man vil pålægge alle virksomheder at anvende regnskabssystemer, der ikke kun må opbevare data lokalt i virksomheden, fordi nogle virksomheder går konkurs hvor regnskabsmaterialet er bortkommet.

Kan risikoen for at en gruppe af konkursramte virksomheders regnskabsmateriale forsvinder - retfærdiggøre, at staten pålægger det private erhvervsliv nye byrder i form af omlægning eller skift af økonomistyringssystem i løbet af en meget kort periode, som foreslået i udkast til lovforslaget?

I denne forbindelse skal også nævnes, at selvom man tillader "Hybride" regnskabssystemer, hvor der arbejdes med data lokalt – med aflevering af data til 3.die parts server på nettet. En sådan udveksling er ikke mulig, hvis brugervirksomheden slukker for sin PC, når regnskabsprogrammet ikke bruges og/eller internetforbindelsen af en eller anden årsag er afbrudt. Som software producent kan man ikke opfylde et krav til at "Sikre" at sikkerhedskopiering sker – det kan kun virksomheden – Softwareproducenten kan bygge funktioner ind, der "understøtter" at kundevirksomheden kan opfylde sit ansvar for at sikkerhedskopiering sker og at krævede kopidata opbevares eksternt.

KPMGs "rapport om resultat af spørgeskemaundersøgelse" (undersøgelse blandt producenter af regnskabssystemer juli 2022) skriver at citat: " Her blev det vurderet, at 248.150 virksomheder forventes at skulle opgraderes deres bogføringssystemer, bl.a. fordi deres nuværende ikke understøtter automatisering af processer."

KPMG-rapporten er fyldt med procentuelt opdelt oversigter over systemudbyderes nuværende kravs opfyldelse. Det er alene gennemsnitsbetragtninger og dækker over, at der er langt større spredning mellem udbyderne end rapporten viser.

Der er kun afsat perioden fra 1. januar 2023 til 30.juni 2023 til at vi som regnskabssystemleverandører skal udvikle og få godkendt nye funktioner. Det vil for en del af vores kolleger blive et uopnåeligt krav. En evt. dispensationsordning for nogle leverandører vil ikke være en konkurrencemæssigt balanceret løsning. Løsningen vil være at fordele implementeringen over flere år.

Der står i bemærkningerne til lovforslaget:

"Regeringen ønsker også, at forholdet mellem erhvervsliv og myndigheder er baseret på gensidig tillid."

Jeg genkender ikke den præmis i de foreslåede regler.

Konklusion

Alt i alt henstilles til den endelige udformning af reglerne, at:

1. Der afsættes mindst 2 år ekstra til den samlede implementering af de nye regler.

2. Der fokuseres på at igangsætte ændringer, der sparer virksomhederne omkostninger 2 år før der sættes ændringer i gang, der forøger omkostningerne for virksomhederne – her især en udskydelse af kravet til dataopbevaring hos 3. die part.
3. Det gøres til et krav, at al indenlandsk BtB fakturering sker i formaterne UBL eller Peppol og at det er i disse formater købs- og salgsfakturaer skal kunne udlæses fra regnskabssystemet, når data deles i SAF-T formatet.
4. kravet om sikkerhedskopiering kun skal gælde data, som beskrevet i bekendtgørelsens - §3, §10 stk1 samt Bilag1 punkt 3.
5. kravet om 3. parts opbevaring kan undlades – evt. som en mulighed for SMV virksomheder -, hvis oplysninger - Som beskrevet i bekendtgørelsens §3, §10 stk1 samt Bilag1 punkt 3 – periodisk (fx én gang om måneden eller i forbindelse med bogføring i regnskabssystemet), bliver uploadet til SKAT på samme måde som man i dag uploader oplysninger til eIndkomst. Denne løsning vil også sikre, at der eksisterer en mapning til den offentlige kontoplan for de producerede regnskabsdata, hvis man får brug for dem senere.

Enkelte bestemmelser efterfulgt af høringsvar:

A.

**Bekendtgørelse om anmeldelse og registrering af digitale standard bogføringssystemer
&
Bekendtgørelse om krav til digitale standard bogføringssystemer der skal registreres i
Erhvervsstyrelsen**

§ 2. Ved et digitalt bogføringssystem forstås i denne bekendtgørelse en digital service eller software, som indeholder funktioner, hvor virksomheder kan registrere transaktioner og opbevare registreringer og bilag eller som minimum en fuldstændig sikkerhedskopi heraf på en server hos en udbyder eller en anden tredjepart.

Stk. 2. Tilsvarende finder anvendelse på funktioner, moduler og udvidelser til systemer, som anvendes til digital opbevaring af registreringer og bilag, samt af sikkerhedskopier af sådanne dokumenter.

*****Høringssvar : Ad. § 2, stk1

Kravet om en "fuldstændig sikkerhedskopi" er ikke præcist formuleret og kan i mange tilfælde resultere i unødvendige omkostninger for virksomhederne.

Alle med indsigt i nutidens regnskabssystemer ved, at et regnskabssystem ikke er en absolut størrelse. I mange tilfælde indeholder det regnskabsposter, saldoopgørelser og indlejrede kopier af bilag – i nogle tilfælde opbevares kopier af bilag i et eller flere fysisk adskilte med tilknyttede moduler og systemer. Regnskabssystemer indeholder i mange tilfælde også data, som ikke har relation til regnskabet men til produktion og kunderelationer m.v..

Der lægges derfor op til en unødvendig stor datalagring, der vil resultere i unødigt store omkostninger for dansk erhvervsliv.

Der henstilles til, at kravene om sikkerhedskopiering begrænser sig til regnskabsposter, saldi, bilagskopier - netop de data, som de offentlige kan forlange udleveret på anfordring i op til 5 år efter et regnskabsårs afslutning.

(Som beskrevet i bekendtgørelsens §3, §10 stk1. samt Bilag1 punkt 3 –

§ 10. En udbyder af et digitalt standard bogføringssystem skal stille registreringer og bilag for en nærmere angivet periode vedrørende en virksomhed til rådighed for en offentlig myndighed samt en likvidator, kurator eller rekonstruktør, der er trådt i ledelsens sted i den pågældende virksomhed, inden for en frist på 4 uger fra anmodningstidspunktet.

Bilag1 punkt 3. Opbevaring af bilag, der dokumenterer virksomhedens transaktioner Det digitale bogføringssystem skal understøtte opbevaring af bilag, der dokumenterer virksomhedens købs- og salgstransaktioner således at a) bilag vedrørende købstransaktioner kan opbevares digitalt i systemet, og b) bilag vedrørende salgstransaktioner enten genereres automatisk i systemet og opbevares digitalt eller kan opbevares digitalt i systemet, f.eks. som et billede eller en indscannet fil.)

B.

Bekendtgørelse om krav til digitale standard bogføringssystemer der skal registreres i Erhvervsstyrelsen

§ 4. Ved opbevaring af en sikkerhedskopi af registreringer og bilag hos en tredjepart, forstås i denne bekendtgørelse opbevaring hos en part, som ikke er en nærtstående part til den bogføringspligtige virksomhed, eller den der udfører bogføringen for virksomheden.

Stk. 2. Nærtstående parter defineres i overensstemmelse med definitionen i den internationale regnskabsstandard IAS 24, således som denne er vedtaget af Kommissionen i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 1606/2002 af 19. juli 2002 om anvendelse af internationale regnskabsstandarder, samt efterfølgende ændringer i definitionen, som vedtages af Kommissionen i overensstemmelse med den nævnte forordning.

Bilag 1 - Krav vedrørende registrering af transaktioner og opbevaring af registreringer og bilag i digitale standard bogføringssystemer, som skal registreres i Erhvervsstyrelsen

4. Opbevaring af virksomhedens registreringer og bilag, der dokumenterer registreringer i 5 år
Det digitale bogføringssystem skal understøtte

- a) at bogførte transaktioner (registreringer) bevares, så de ikke kan ændres, tilbagedateres eller slettes af virksomheden, når transaktionen er endelig bogført,
- b) at alle registreringer opbevares i et struktureret og maskinlæsbart format i 5 år fra udgangen af det regnskabsår registreringen vedrører uanset eventuelt ophør af kundeforhold til virksomheden eller virksomhedens konkurs eller tvangsopløsning,

*****Høringssvar :

I forbindelse med de i denne bekendtgørelse definerede hybride regnskabsystemer giver det ikke nødvendigvis større sikkerhed for, at data eksisterer i de tilfælde, det hvor man ønsker at bruge dem, når man kræver opbevaring af data hos trediepart.

Hvis en sådan løsning skal sikre data op til 5 år efter et regnskabsårs afslutning uanset virksomhedens eventuelle lukning eller konkurs, så vil det kræve at nogle virksomheder skal udbyde en ny ydelse, der kan opfylde ønsket om at data er tilgængelige i op til 5 år efter regnskabsåret afslutning uanset kundevirksomheden ikke længere eksisterer – og det vil blive til en pris, der er væsentlig højere løsninger, der p.t. er tilgængelige – hvilket bl.a. skyldes, at

normalt tilgængelige tredieparts datalagringservices, som fx en hosted server, MS One Drive, dataområde i forbindelse med hosted skrivebord, er kendetegnet ved:

1. Der gives adgang for virksomheden og virksomheden kan selv slette data.
2. Hvis en opbevaringsaftale opsiges til ophør, så slettes data.
3. Udbyderen af datalagrings servicen kan lukke sin forretning eller gå konkurs, hvorefter data slettes.

Hvis regnskabsdata skal opbevares hos en udbyder, hvor kundevirksomheden ikke kan kræve sletning af data udføres, så indebærer det for virksomheden et tabt ejerskab til egne data, hvor ejerskabet af data overgår til udbyder?

Hvem har ansvaret for, at kundevirksomheden har lavet en korrekt mapning af egen kontoplan til offentlige kontoplan, hvis man i forbindelse med en konkurs opdager, at virksomheden ikke har mappet kontoplanen korrekt?

Hvis brugervirksomheden har regnskabssystemets data liggende på én PC som ikke har adgang til internettet, så vil det være umuligt for en softwareproducent at "sikre", at sikkerhedskopiering sker.

Der ønskes en politisk drøftelse af nødvendigheden af denne 3.parts opbevaring - om omkostningerne for virksomhederne står mål med de fordele, som samfundet opnår ved at indføre kravet.

Det har siden 1970'erne været et problem med sikkerhedskopiering af regnskabsdata, men igennem mange år har virksomhederne forbedret deres datasikkerhed, hvor virksomhederne iagttager god sikkerhedskopierings-skik og det derfor – med meget få undtagelser - er muligt at retablere nødvendige data, hvis uheldet skulle ske.

Reglen vil derfor primært rette sig mod de sædvanlige brodne kar – ligesom de skoleelever bagerst i klassen der forstyrrer undervisningen.

Og vurderingen er her som sædvanligt: Skal alle straffes med omkostninger for at bekæmpe de få uartige klassekammerater? Er det prisen værd?

Der henstilles til at det fortsat kan være tilladt, at virksomheder selv sørger for opbevaring af sikkerhedskopier, og at det er virksomhederne, der selv er ansvarlige for at det sker.

Som leverandør af software installeret lokalt hos kunder har softwareproducenten ikke kontrol med rettigheder på kundernes PC'er, servere og netværk eller kontrol af at de anvendte PC'er, servere m.v. er tændt og kan derfor ikke sikre/garantere/sørge for at sikkerhedskopiering faktisk sker.

Som softwareproducent kan man kun understøtte, at sikkerhedskopiering kan initieres og udføres som en del af de funktioner regnskabssystemet indeholder. Backupfunktionen virker kun når de nødvendige rettigheder er til stede. Dem er softwareproducenten ikke herre over.

C.

Bekendtgørelse om krav til digitale standard bogføringssystemer der skal registreres i Erhvervsstyrelsen – kapitel 2

§ 6. En udbyder af et digitalt standardbogføringssystem skal sikre, at systemet opfylder kravene i bilag 1 til:

- 1) Registrering af virksomhedens transaktioner.
- 2) Sikring af kontrolspor.
- 3) Opbevaring af bilag der dokumenterer transaktionerne.
- 4) Opbevaring af registreringer og bilag i 5 år fra udgangen af det regnskabsår materialet vedrører.

Stk. 2. Ved registreringer i fremmed valuta skal valutakursen på registreringstidspunktet kunne anføres.

Stk. 3. En udbyder af et digitalt standardbogføringssystem skal sikre, at systemet automatisk mindst ugentligt tager en fuld sikkerhedskopi af virksomhedens registreringer og bilag, og mindst dagligt en inkrementel sikkerhedskopi. Udbyderen skal endvidere sikre, at sikkerhedskopien opbevares hos udbyderen selv eller hos en tredjepart, under passende tekniske og organisatoriske it-sikkerhedsforanstaltninger, der opfylder kravene til høj it-sikkerhed efter § 7, og kravene til udlevering af oplysninger efter §§ 10 og 11. Mindst én sikkerhedskopi skal opbevares på en server i et EU- eller EØS-land.

*****Høringssvar:

Ad. Stk 3.

Hvis udbyderen/softwareproducenten ikke opbevarer kundens data kan udbyderen/softwareproducenten ikke sikre nogle som helst forhold omkring opbevaring og sikkerhedskopiering af data, men kun understøtte at det kan ske som funktioner i regnskabssystemet.

Hvis det bliver gjort til et krav, at fordi man har udviklet et regnskabssystem til lokal installation, så skal man opbevare kundens data, kan det betyde en forholdsmæssig stor udgift for virksomhederne.

Mange virksomheder foretager en daglig fuld backup af regnskabsdata. En backupmetode der passer til mange virksomheders behov for sikring af data. En inkrementel sikkerhedskopi kan også i mange tilfælde være god at have, men for langt de fleste mindre virksomheder er det normalt unødvendigt at forlange det. Kravet fremstår som en teknikkers dække sig ind, blot fordi han ved at det kan lade sig gøre.

D.

Bilag 1

Krav vedrørende registrering af transaktioner og opbevaring af registreringer og bilag i digitale standard bogføringssystemer, som skal registreres i Erhvervsstyrelsen

2. Sikring af kontrolspor ved virksomhedens registreringer Det digitale bogføringssystem skal understøtte

- a) at registreringer af transaktioner dateres,
- b) at der for registreringer altid henvises til et bilag,
- c) at såvel det oprindelige indhold som ændringer fremgår af materialet, hvis der sker ændringer i bilagsmaterialet,
- d) at systemet gemmer ændringer til bogføringen, f.eks. ved at fejlposterings skal rettes ved nye posterings, og
- e) at registreringer ikke kan ændres, tilbagedateres eller slettes

4. Opbevaring af virksomhedens registreringer og bilag, der dokumenterer registreringer i 5 år Det digitale bogføringssystem skal understøtte a) at bogførte transaktioner (registreringer) bevares, så de ikke kan ændres, tilbagedateres eller slettes af virksomheden, når transaktionen er endelig bogført,

*****Høringssvar :

Ad. 2e og 4a. Naturligvis skal det ikke være muligt fra regnskabssystemets brugerflade at ændre eller slette i bogføringen, men da alle regnskabssystemer anvender en database, som det vil være muligt for personer med den nødvendige tekniske indsigt, at ændre eller slette i bogføring direkte i databasen.

Hvis det dataformat, der defineres til udlæsning og indlæsning i et andet regnskabssystem kan redigeres, så kan bogføring rettes eller slettes i forbindelse med overførsel af regnskabet fra ét regnskabssystem til et andet.

E.

Bilag 1

Krav vedrørende registrering af transaktioner og opbevaring af registreringer og bilag i digitale standard bogføringssystemer, som skal registreres i Erhvervsstyrelsen

4 c) at alle bilag opbevares i 5 år fra udgangen af det regnskabsår bilaget vedrører uanset eventuelt ophør af kundeforhold til virksomheden eller virksomhedens konkurs eller tvangsopløsning,

*****Høringssvar :

Hvis leverandøren af regnskabssystemet ikke opbevarer kundens data, så er det et krav, der ikke kan opfyldes. Regnskabssystemet kan godt understøtte funktionaliteten, men når det omhandler forhold i forbindelse med virksomhedens evt. konkurs eller tvangsopløsning, så drejer det sig om

hvilke aftaler virksomheden har for opbevaring af data og ikke noget regnskabssystemet kan sikre. Det er alene virksomheden, der kan sikre det.

F.

Bilag 2

Krav til understøttelse af automatisering af administrative processer i digitale bogføringssystemer der skal registreres i Erhvervsstyrelsen

3. Bogføringssystemet understøtter mulighed for at afstemme virksomhedens bogføring med virksomhedens bankkonto ved at

- a) virksomheden kan importere en CSV-fil med bankposter til bogføringssystemet,
- b) bogføringssystemet henter automatisk bankposter via integration til virksomhedens bank, eller
- c) bogføringssystemet henter automatisk bankposter via PSD2 services. Bogføringssystemet understøtter, foruden litra a, b eller c, mulighed for at afstemme virksomhedens bogføring med virksomhedens bankkonto ved at
- d) bogføringssystemet sikrer, at bankkonto er repræsenteret i kontoplanen, og at den kan afstemmes med de indlæste bankposter, og e) der fremgår tydelig difference i bogføringssystemet, hvis indlæste poster fra banken ikke er afstemt.

*****Høringssvar :

Ad d) Det er naturligvis muligt fx at spærre for al bogføring, hvis en bankkonto ikke er oprettet, men det er vel næsten et unødvendigt krav. Man kan jo ikke bogføre på en bankkonto uden at have én – lidt ligesom man ikke kan spille på klaver uden at have et klaver indenfor rækkevidde.

G.

Bilag 2

Krav til understøttelse af automatisering af administrative processer i digitale bogføringssystemer der skal registreres i Erhvervsstyrelsen

5. Bogføringssystemet understøtter korrekt bogføring gennem bogføringsguide eller konteringsvejledning ved at a) der er indarbejdet en bogføringsguide/assistent i bogføringssystemet, der hjælper virksomheden med at bogføre, eller b) bogføringssystemet indeholder en konteringsvejledning og/eller linker/henviser til en konteringsvejledning/guide hos 3. part.

*****Høringssvar :

Da kundevirksomhederne selv definerer deres kontoplan er det ikke muligt at udarbejde en konteringsvejledning.

Hvis der ønskes en uddybning af ovenstående eller sparring med en person, der er tæt på SMV virksomheder, så står jeg til rådighed.

Med venlig hilsen

Peter Wismer HD(R)

direktør

E-mail: PEW@brugerdata.dk

Telefon: 27 79 26 74

Brugerdata

Brugerdata A/S

Østergade 43, 5580 Nørre Aaby

Telefon: 6442 1663

Support: support@brugerdata.dk

Virksomhed: brugerdata@brugerdata.dk

Daniel Yuki Bujandric

Fra: Søren Kühl Andersen <SKA@dst.dk>
Sendt: 27. oktober 2022 15:59
Til: Daniel Yuki Bujandric; Victor Kjær
Emne: Høring vedrørende udkast til bekendtgørelser om krav til samt anmeldelse og registrering af digitale standard bogføringssystemer (ERST j.nr.: 2022-11381)

Til Erhvervsstyrelsen

Hermed hørings svar fra Danmarks Statistik:

Danmarks Statistik udtrykker herved opbakning til alle tre bekendtgørelser. I kraft af Danmarks Statistiks involvering i Automatisk Erhvervsrapportering har vi selv bidraget til især bekendtgørelsen om krav, og vi ved, at der ligger grundigt arbejde bag. Bogføringsloven og de tilhørende bekendtgørelser vil uden tvivl bidrage til øgede automatiseringsmuligheder, både når det angår virksomhedernes udarbejdelse af regnskaber, deres indberetninger til myndighederne og myndighedernes efterfølgende processer. Bogføringsloven er en forudsætning for at kunne realisere den business case, der ligger i automatisk erhvervsrapportering i det hele taget, og vil specifikt også bidrage til øget automatisering, når det angår indberetninger til Danmarks Statistik.

Med venlig hilsen

Søren Kühl Andersen
Kontorchef
Erhvervslivets Udvikling

Telefon: 39 17 31 11
Mobil: 22 26 04 36
Mail: ska@dst.dk

Danmarks Statistik, Sejrøgade 11, 2100 København Ø
www.dst.dk | [Twitter](#) | [LinkedIn](#) | [Facebook](#)

**DANMARKS
STATISTIK**

Daniel Yuki Bujandric

Fra: Dansk Arbejdsgiverforening <DA@da.dk>
Sendt: 30. september 2022 08:16
Til: Daniel Yuki Bujandric
Emne: SV: Høring vedrørende udkast til bekendtgørelser om krav til samt anmeldelse og registrering af digitale standard bogføringssystemer (ERST j.nr.: 2022-11381)

Opfølgingsflag: Opfølgning
Flagstatus: Fuldført

Kære Daniel Bujandric

Ovennævnte falder uden for DA's virkefelt, og vi ønsker ikke at afgive bemærkninger.

Med venlig hilsen

Susanne Borvang
Chefsekretær

Fra: Daniel Yuki Bujandric <DanBuj@erst.dk>
Sendt: 29. september 2022 15:10
Til: 92grp@92grp.dk; tdc@92grp.dk; hgjerding@92grp.dk; bss@au.dk; samfund@advokatsamfundet.dk; samfund@advokatsamfundet.dk; amnesty@amnesty.dk; sborges@amnesty.dk; ac@ac.dk; ae@ae.dk; pote@atp.dk; info@bryggeriforeningen.dk; info@cfu-net.dk; info@cepos.dk; sekretariat@cereda.dk; info@concorddanmark.dk; cbs@cbs.dk; sekretariatet@csrforum.dk; csrforum@csrforum.dk; dvca@dvca.dk; nationalbanken@nationalbanken.dk; DRC@thehost.dk; danmarks@skibskredit.dk; dst@dst.dk; dtu@dtu.dk; daf@shareholders.dk; Dansk Arbejdsgiverforening <DA@da.dk>; de@de.dk; hoeringssager@danskerhverv.dk; hoering@di.dk; lwh@di.dk; info@dieh.dk; dirf@dirf.dk; Dansk.standard@ds.dk; info@d-i-f.dk; info@dmogt.dk; mail@danskeadvokater.dk; dfl@dfi.dk; info@danskemaritime.dk; info@danishshipping.dk; regioner@regioner.dk; dt@datatilsynet.dk; dsk@dks.dk; sekretaer@aktuarforeningen.dk; MikaelSjoberg@Oestrelandsret.dk; dommerforeningen@gmail.com; ddf@finansanalytiker.dk; info@fondsmaeglerforeningen.dk; kontakt@kooperationen.dk; info@netvaerksprisen.dk; dors@dors.dk; post@domstolsstyrelsen.dk; ekf@ekf.dk; mail@finansdanmark.dk; post@finansforbundet.dk; fa@fanet.dk; cns@nasdaqomx.com; mail@dca.dk; hoeringer@fbr.dk; fbr@fbr.dk; andelskasseforeningen@jak.dk; kontakt@iia.dk; fsr@fsr.dk; sekretariat@fdr.dk; fp@forsikringoppension.dk; ftf@ftf.dk; gii@gii.dk; isiin@nanoq.gl; jhes@nanoq.gl; memh@nanoq.gl; hk@hk.dk; ida@ida.dk; info@humanrights.dk; itb@itb.dk; itu@itu.dk; CG-Komite <CG-Komite@erst.dk>; kto@kto.dk; kk@kommunekredit.dk; kl@kl.dk; info@krifa.dk; ms@bechbruun.com; ku@ku.dk; info@dlbr.dk; ldb@ldb.dk; lo@lo.dk; lederne@lederne.dk; hfa@ac.dk; sekretariatet@lopi.dk; info@ld.dk; Ms@ms.dk; oxfamibis@oxfamibis.dk; redbarnet@redbarnet.dk; rigsadvokaten@ankl.dk; riomfr@fo.stm.dk; info@rigsrevisionen.dk; ruc@ruc.dk; info@seges.dk; saeok@ankl.dk; smv@SMVdanmark.dk; sdu@sdu.dk; post@teleindu.dk; sara@globalcompact.dk; info@globalcompact.dk; jsh@verdensskove.org; ehs@horisontgruppen.dk; vp@vp.dk; wwff@wwf.dk; aau@aau.dk; jura@au.dk; au@au.dk; aboersting@deloitte.dk; clk@dynaccount.com; maped@eg.dk; mesje@eg.dk; esthi@eg.dk; henning@odoohouse.dk; visti@vkdata.dk; david.andersen@visma.com; erp@visma.dk; jr@uniconta.com; sh@advicecom.dk; alessandro.l@billy.dk; PEW@brugerdata.dk; carsten@airboss.dk; kontakt@dateco.dk; hk@digisense.dk; al@flexerp.dk; mail@freesoft.dk; clc@futurelink.dk; jhh@hallerup.net; info@danlet.dk; nr@carra.dk; flemming@keybalance.dk; AHK@kmd.dk; jso@kontolink.com; cbaek@microsoft.com; sbj@multiregnskab.dk; bh@ofinda.dk; james.chisham@oracle.com; Bo.Holm-Christiansen@pagero.com; freeeconomic@freeeconomic.dk; Info@saldi.dk; info.denmark@sap.com; contact@simteq.com; unik@unik.dk; pno@unik.dk; jawa@winfinans.dk; per.skalshei@wolterskluwer.dk; kasper.sonne@plandent.dk; faq@kaunt.com; rasmus@storebuddy.dk; LPE@columbusglobal.com; info.denmark@sap.com; frank@airboss.dk; carsten@airboss.dk; info@clevercost.com; bdv@columbusglobal.com; stig@e-komplet.dk; uj@Revisionh.dk; dk@ageras.com; info@simpeltregnskab.dk; elh@elonordic.com; mbn@revi-

Erhvervsstyrelsen
Dahlerups Pakhus
Langelinie Allé 17
2100 København Ø

Den 27. oktober 2022

Høring af bekendtgørelser om digitale bogføringssystemer

Først og fremmest tak for muligheden for at kommentere på udkast til bekendtgørelser om krav til samt anmeldelse og registrering af digitale bogføringssystemer. Efter gennemlæsning har vi følgende bemærkninger til bekendtgørelserne:

Generelle bemærkninger

Grundlæggende er Dansk Erhverv meget positiv overfor den nye bogføringslov, da det vil give en række fordele for danske virksomheder at anvende digitale bogføringssystemer. Dansk Erhverv skal samtidig kvittere for, at Erhvervsstyrelsen har tilrettelagt en meget inddragende proces i forhold til udformning af krav, tidsfrister mm. Det er derfor også vores opfattelse, at kravene overordnet set er blevet rimelige og proportionale.

Definition af et digitalt bogføringssystem

I begge bekendtgørelses § 2 defineres, hvad der forstås ved et digitalt bogføringssystem. Denne definition forefindes i loven, og den er uændret gentaget i bekendtgørelsen.

Dansk Erhverv er opmærksom på, at lovens definition ikke kan ændres. Der er dog behov for, at bekendtgørelsen præciserer, hvordan definitionen skal forstås, så den bliver mere klar.

Lige nu kan man eksempelvis være i tvivl om, hvorvidt en udbyder af en sikkerhedskopieringsfunktion, f.eks. Amazon, også omfattes af definitionen på et standardsystem. Det er således ikke helt klart, om den sidste del af § 2, stk. 1, i bekendtgørelsen, indebærer, at et system, der håndterer sikkerhedskopiering, i sig selv anses som et digitalt bogføringssystem.

Ud fra formuleringen er det uklart, om alle systemer, hvor der er genereret et bilag, der ender i regnskabsprogrammet, er omfattet af bekendtgørelsen. E-handelsvirksomheder har fx typisk et webshopsystem, en betalingsgateway og en indløser. Det er her alle originalbilag til deres bogholderi dannes og opbevares. Efter den nuværende definition af digitale bogføringssystemer, kan disse systemer også opfattes som værende bogføringssystemer. Disse systemer kan dog ofte være leveret af større udenlandske leverandører og derfor ikke omfattet (Webshopsystemerne kan også være Open Source platforme, hvor der ikke er en virksomhed bag. Dermed kan man ikke gøre lovkravet gældende uden de facto at gøre disse systemer ulovlige).

Hvis der i denne situation skal overføres enkeltbilag, ordrebekræftelser m.v. til regnskabsprogrammet, vil dette være meget ressourcekrævende - for nogle virksomheder kan der således være tale om 10.000 ordrer om dagen.

Det står derudover ikke helt klart, hvorvidt et digitalt bogføringssystem omfatter de mange moduler, som ofte indgår eller kan tilkøbes i et bogføringssystem. Det kan f.eks. være systemer til at håndtere igangværende projekter, lagerstyringssystemer, debitorsystemer og kreditorsystemer. Dansk Erhverv anbefaler, at denne afgrænsning gøres helt klar - hvis den er uklar, efterlades udbyderne med usikkerhed i forhold til, hvorledes deres IT-systemer skal tilpasses. Det kunne fx gøres ved at eksemplificere med positive eller negative eksempler.

I forhold til § 2, stk. 5 så forekommer det uklart, hvornår der er tale om virksomhedens eget system hhv. et standardsystem. Dansk Erhverv har som udgangspunkt vurderet, at ét af kriterierne for klassificering som et standardsystem er, at virksomheden ikke selv kan ændre på funktionaliteten i systemet, men primært opdatere stamdata og mindre opsætninger af flows / beløbsgrænser m.v.

Derudover har Dansk Erhverv følgende specifikke bemærkninger til de enkelte bekendtgørelsesudkast.

1. Udkast til Bekendtgørelse om krav til digitale standard bogføringssystemer der skal registreres i Erhvervsstyrelsen

Definition på bilag

§ 3 søger at definere, hvad der forstås ved et købs- og salgsbilag. Denne definition er afgørende for, om bilaget skal opbevares i det digitale bogføringssystem.

Af § 3, stk. 2, 2. pkt., anføres, at § 3, stk. 1, ikke finder anvendelse på dokumentation modtaget fra udlandet, som ikke foreligger i digitalt format. Derfor finder reglerne ikke anvendelse, hvis der modtages et papirbilag.

Det må modsætningsvist forstås, så bestemmelsen i § 3, stk. 1, finder anvendelse, hvis man f.eks. modtager et købsbilag fra udlandet. Hvis dette købsbilag imidlertid ikke indeholder samtlige oplysninger i stk. 1, læser vi bestemmelsen, så et sådant bilag er undtaget. Er det korrekt forstået?

Det fremgår af bestemmelsen, at samtlige krav i bestemmelsen skal opfyldes, før der er tale om et "købsbilag" hhv. "salgsbilag" i bestemmelsens forstand. Et tilfældigt opslag på en taxabon viser imidlertid, at der ikke anføres noget om moms (antageligt fordi personbefordring ikke er momsbelagt). Endvidere fremgår ydelsens art ikke udtrykkeligt af bonen.

Skal bestemmelsen forstås, så disse bilag ikke anses som "købsbilag" i bestemmelsens forstand? Er sådanne boner at sidestille med "kasseboner", som udtrykkeligt er undtaget, jf. § 3, stk. 2?

Et andet af kravene - oplysning om leveringsdato - vil ofte ikke udtrykkeligt optræde på en faktura. Betyder det, at sådanne fakturaer ikke anses som købs-/salgsfakturaer?

Sikkerhedskopiering af data

Af § 6, stk. 3, fremgår, at en udbyder af et digitalt bogføringssystem skal sikre, at en sikkerhedskopi opbevares hos udbyderen selv eller hos en tredjepart under samme sikkerhedsforanstaltninger som efter bekendtgørelsen. Endvidere skal det sikres, at mindst én sikkerhedskopi skal opbevares på en server i et EU-/EØS-land.

Der er visse uklarheder ved beskrivelsen af kravet, fx: Hvad forstås med mindst én sikkerhedskopi? Der tages jo inkrementelle kopier og fulde sikkerhedskopier. Er det tilstrækkeligt, at en inkrementel kopi placeres i et EU-/EØS-land?

- Medfører kravet, at en cloud-udbyder (f.eks. Microsoft) skal sikre, at der foreligger en kopi indenfor EU/EØS?
- Hvis data foreligger hos virksomheden selv - skal virksomheden så sørge for, at der placeres en sikkerhedskopi indenfor EU/EØS? Det er vores forventning, at det er tilfældet - men vil denne sikkerhedskopi kunne placeres hos udbyderen af systemet, der i forvejen drifter den?

De anførte krav i bekendtgørelsen er muligvis uklare, fordi der ikke skelnes mellem, om sikkerhedskopien vedrører udbyderen eller virksomheden selv.

Mindre kommentarer/spørgsmål

- § 3 – de oplysninger, som nævnes her, matcher ikke de tilsvarende krav i bilag 1. Er det tilsluttet? Hvad er kravene i tilfælde af forskelle?
- § 4 – vil en tredjepart, som udelukkende opbevarer en sikkerhedskopi af bogføringsdata, skulle opfylde alle krav i bekendtgørelsen, jf. også kommentarerne til § 2, stk. 1?
- § 7 – vil der være krav til kryptering af data? Der omtales krav til kryptering i bilag 1.
- § 7, stk. 2, litra g – hvordan skal krav til databeskyttelse defineres? Er det linket til krav til data som f.eks. revisionsmål fuldstændighed, nøjagtighed og godkendte data?
- § 7, stk. 4 – Vil anvendelse af en databehandlersaftale skulle omfatte andre typer af data end persondata?
- § 7, stk. 6 – Er der i stk. 6 et egentligt krav om, at en leverandør skal have en certificering som D-mærket?

2. Udkast til Bekendtgørelse om anmeldelse og registrering af digitale standard bogføringssystemer

Det fremgår af § 8, stk. 2, nr. 2 at anmeldelsen skal vedlægges en databehandlingsaftale. Men der er ikke en definition af en databehandlingsaftale, og dermed er det uklart om den fx er rettet mod beskyttelse af persondata.

Godkendelsen af digitale bogføringssystemer

Processen omkring godkendelse af digitale bogføringssystemer er på visse områder uklar.

Det anføres, at Erhvervsstyrelsen gennemfører en kontrol af, om det anmeldte system opfylder kravene til et digitalt bogføringssystem.

Vil en sådan kontrol altid indebære, at Erhvervsstyrelsen selv skal gennemføre en kontrol af systemet, eller vil udbyderen f.eks. kunne få en hurtigere godkendelse ved selv at få f.eks. en revisorerklæring på, at systemet overholder alle kravene i bekendtgørelsen? Eller vil alle udbydere være tvunget til at afvente styrelsens egen godkendelsesproces?

Dansk Erhverv har forstået, at efterfølgende ændringer i systemerne ikke skal anmeldes eller godkendes af Erhvervsstyrelsen. Denne model er hensigtsmæssig i forhold til ikke at overbebyrde udbydere med administrative byrder i forhold til godkendelsen.

Det er imidlertid ikke klart, om f.eks. en helt ny version af et system - hvor systemet er ændret i betydelig grad - anses som et nyt system eller som en ændring af det hidtidige system. Vi anbefaler, at der tages stilling hertil i bekendtgørelsen eller i den vejledning, der bliver udsendt.

Dansk Erhverv takker for muligheden for at komme med input, og står naturligvis til rådighed, såfremt I har spørgsmål eller ønsker en yderligere uddybning af ovenstående bemærkninger.

Med venlig hilsen,

Frederikke Rosendal Egede Saabye
Chefkonsulent

Filip Marott Sundram
Fagchef for revision

Daniel Yuki Bujandric

Fra: Anne Østerby <ANNOE@regioner.dk>
Sendt: 26. oktober 2022 14:25
Til: Daniel Yuki Bujandric; Victor Kjær
Cc: Mie Falkensten Ekdaahl
Emne: VS: Høring vedrørende udkast til bekendtgørelser om krav til samt anmeldelse og registrering af digitale standard bogføringssystemer (ERST j.nr.: 2022-11381)
Vedhæftede filer: Høringsbrev.pdf; Høringsliste.pdf; Udkast til bekendtgørelse om anmeldelse og registrering af digitale standard bogføringssystemer.pdf; Udkast til bekendtgørelse om krav til digitale standard bogføringssystemer.pdf; Udkast til Ikrafttrædelsesbekendtgørelse.pdf

Kære Daniel

Danske Regioner har den 29. september 2022 fået " Høring vedrørende udkast til bekendtgørelser om krav til samt anmeldelse og registrering af digitale standard bogføringssystemer" i høring fra Erhvervsstyrelsen.

Danske Regioner takker for muligheden for at afgive bemærkninger.

Danske Regioner har ingen bemærkninger til det fremsendte udkast til bekendtgørelse.

Med venlig hilsen

Anne Østerby
Seniorkonsulent
Center for Økonomi, Sammenhæng og Aftaler (ØSA)

T 2475 5405
E annoe@regioner.dk

Danske Regioner
Dampfærgevej 22
2100 København Ø
T 3529 8100

Fra: Daniel Yuki Bujandric <DanBuj@erst.dk>
Sendt: 29. september 2022 15:10
Til: 92grp@92grp.dk; tdc@92grp.dk; hgjerding@92grp.dk; bss@au.dk; samfund@advokatsamfundet.dk; samfund@advokatsamfundet.dk; amnesty@amnesty.dk; sborges@amnesty.dk; ac@ac.dk; ae@ae.dk; pote@atp.dk; info@bryggeriforeningen.dk; info@cfu-net.dk; info@cepos.dk; sekretariat@cereda.dk; info@concorddanmark.dk; cbs@cbs.dk; sekretariatet@csrforum.dk; csrforum@csrforum.dk; dvca@dvca.dk; nationalbanken@nationalbanken.dk; DRC@thehost.dk; danmarks@skibskredit.dk; dst@dst.dk; dtu@dtu.dk; daf@shareholders.dk; da@da.dk; de@de.dk; hoeringssager@danskerhverv.dk; hoering@di.dk; lwh@di.dk; info@dieh.dk; dirf@dirf.dk; Dansk.standard@ds.dk; info@d-i-f.dk; info@dmogt.dk; mail@danskeadvokater.dk; dfl@dfi.dk; info@danskemaritime.dk; info@danishshipping.dk; Regioner@regioner.dk; dt@datatilsynet.dk; dsk@dks.dk; sekretaer@aktuarforeningen.dk; MikaelSjoberg@Oestrelandsret.dk; dommerforeningen@gmail.com; ddf@finansanalytiker.dk; info@fundsmaeglerforeningen.dk; kontakt@kooperationen.dk; info@netvaerksprisen.dk; dors@dors.dk; post@domstolsstyrelsen.dk; ekf@ekf.dk; mail@finansdanmark.dk; post@finansforbundet.dk; fa@fanet.dk; cns@nasdaqomx.com; mail@dca.dk; hoeringer@fbr.dk; fbr@fbr.dk; andelskasseforeningen@jak.dk; kontakt@iia.dk; fsr@fsr.dk; sekretariat@fdr.dk; fp@forsikringogpension.dk; ftf@ftf.dk; gii@gii.dk; isiin@nanoq.gl;

Direkte: +45 +45 35 29 11 19

E-mail: DanBuj@erst.dk

www.erhvervsstyrelsen.dk

ERHVERVSMINISTERIET

Erhvervsstyrelsen er ansvarlig for behandlingen af de personoplysninger, vi modtager om dig. Læs mere om formål og lovgrundlag for databehandlingen på erhvervsstyrelsen.dk.

Hvis du sender følsomme oplysninger, opfordrer vi til, at du bruger din digitale postkasse på [Virk](#).

Erhvervsstyrelsen
Langelinie Allé 17
2100 København Ø

18. oktober 2022

J.nr. 2022-12-1810
Dok.nr. 525154
Sagsbehandler
Kasper Folmar

Sendt til DanBui@erst.dk og vickja@erst.dk

Høring over udkast til bekendtgørelse om krav til digitale standard bogføringssystemer der skal registreres i Erhvervsstyrelsen

Erhvervsstyrelsen har den 29. september 2022 anmodet om Datatilsynets eventuelle bemærkninger til ovenstående udkast til bekendtgørelse.

Datatilsynet forudsætter, at reglerne i databeskyttelsesforordningen¹ og databeskyttelsesloven² vil blive iagttaget i forbindelse med eventuel behandling af personoplysninger foranlediget af forslaget.

Med hensyn til de digitale bogføringssystemer, som omtales i udkastet, skal Datatilsynet henlede opmærksomheden på databeskyttelsesforordningens artikel 25, om databeskyttelse gennem design og databeskyttelse gennem standardindstillinger. Det følger bl.a. heraf, at den dataansvarlige – både på tidspunktet for fastlæggelse af midlerne til behandlingen og på tidspunktet for selve behandlingen – skal træffe passende tekniske og organisatoriske foranstaltninger, som er designet med henblik på effektiv implementering af databeskyttelsesprincipper og med henblik på integrering af de fornødne garantier i behandlingen for at opfylde kravene i denne forordning og beskytte de registreredes rettigheder.

Datatilsynet skal også henvise til databeskyttelsesforordningens artikel 32, hvorefter dataansvarlige og databehandlere under hensyntagen til det aktuelle sikkerhedsniveau, implementeringsomkostninger og den pågældende behandlings karakter, omfang, sammenhæng og formål samt risiciene af varierende sandsynlighed og alvor for fysiske personers rettigheder og frihedsrettigheder skal gennemføre passende tekniske og organisatoriske foranstaltninger for at sikre et sikkerhedsniveau, der passer til disse risici.

Datatilsynet skal i denne forbindelse bemærke, at det er en forudsætning for at kunne etablere og opretholde passende sikkerhed for behandling af personoplysninger, at den dataansvarlige forinden har gennemført en risikovurdering vedrørende behandlingssikkerhed, så den dataansvarlige har overblik over, hvilke scenarier denne skal sikre sig imod.

Datatilsynet
Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby
T 3319 3200
dt@datatilsynet.dk
datatilsynet.dk
CVR 11883729

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (databeskyttelsesforordningen).

² Lov nr. 502 af 23. maj 2018 om supplerende foranstaltninger til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (databeskyttelsesloven).

Udkastet giver ikke Datatilsynet anledning til yderligere bemærkninger.

Side 2 af 2

Med venlig hilsen

Kasper Folmar

Erhvervsstyrelsen
Langelinie Allé 17
2100 København Ø
Att. Chefkonsulent Daniel Y. Bujandric
Att. Kontorchef Victor Kjær

Viuf, d. 25. oktober 2022

Bemærkninger vedr. journalnr. 2022-11381

Bilag 2 pkt. 6

Økonomisystemer på det danske marked, har i mange år benyttet sig af .CSV-filformatet til udveksling af data. CSV-filformatet er gennemprøvet og alle anerkendte økonomisystemer udveksler i dag data i dette filformat.

Vi vil derfor anbefale, at man vælger CSV-filformatet som "Standard filformat" til udveksling af data mellem økonomisystemer.

Bilag 2 pkt. 9

Som vi forstår dette punkt, skal alle udbydere udvikle en funktion til tilmelding til NemHandelsregisteret. Vi vil kraftigt anbefale at kravet blot bliver et link til en hjemmeside, hvor man som virksomhed kan tilmelde sig NemHandelsregisteret. Set fra vores synspunkt giver det ikke mening, at alle udbydere skal udvikle den samme funktion, som kunne ligge centralt.

Tidsfrist

Vi er generelt bekymrede for tidsfristen 1. oktober 2023. For nogle udbydere ved vi, at der skal bruges mange timer på at komme i mål med alle kravene, andre selvfølgelig mindre.

For vores vedkommende kan vi med lidt held nå det, men det vil kræve, at alt anden planlagt udvikling sættes på pause. Det gør at nogle brugere, som afventer ny funktionalitet, bliver taget lidt som "gidsel". Det synes vi er ret uheldigt.

Det er dog generelt svært at estimere om vi kan nå det, da meget endnu er ret ukonkret, og jo netop end ikke, er endeligt besluttet endnu. Bla. kravene til elektronisk faktura i OIOUBL format, hvor vi har forstået på jer, at I kommer med en ny platform, som vi skal integrere op imod.

Vi synes det virker lidt omvendt, at der sættes en tidsfrist, inden kravspecifikationen er kendt i detaljer. Det gør det rigtig svært at vurdere, om vi kan nå kravene indenfor tidsfristen.

Det vil være rimeligt at sætte tidsfristen for udbydere, når kravene endeligt er på plads og udbyderne kender opgavens omfang.

Revisorer

Gennem mere end 20 år har vi arbejdet tæt sammen med revisorer landet over, og kender derfor denne

branche indgående. Branchen har i flere år været ramt af mangel på arbejdskraft, og for dem vil det blive et stort problem, at implementeringen af en ny Offentligt Standardkontoplan skal gennemføres på "rekordtid".

Vi ved gennem vores mangeårige samarbejde med revisorer, at der hos de forskellige virksomheder bruges et utal af forskellige kontoplaner. Derfor vil opmapningen medføre en meget stor arbejdsbyrde.

Vi håber at ovenstående vil komme i betragtning når de endelige bekendtgørelser skal udfærdiges.

Venlig hilsen

Dateco ApS (Udvikler af WebFinance)
Steen Pedersen
Tlf. 76 700 600
steen@dateco.dk

Daniel Yuki Bujandric

Fra: Peter Skjoedt <pskjoedt@hotmail.com>
Sendt: 13. oktober 2022 08:08
Til: Daniel Yuki Bujandric
Cc: Victor Kjær; lars.s.hansen@aon.com
Emne: Høring vedrørende udkast til bekendtgørelser om krav til samt anmeldelse og registrering af digitale standard bogføringssystemer (ERST j.nr.: 2022-11381)

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Fuldført

Kære Daniel Yuki Bujandric

Tak for muligheden for at afgive kommentarer til disse udkast til bekendtgørelser

På vegne af næstformanden for Den Danske Aktuarforening, Lars Sommer Hansen, skal jeg oplyse, at foreningen ikke har bemærkninger til udkastene

Med venlig hilsen

Peter Skjødt

----- Videresendt mail -----

Fra: Daniel Yuki Bujandric <sekretaer@aktuarforeningen.dk>
Dato: tor. 29. sep. 2022 kl. 15.20
Emne: [sekretaer] Høring vedrørende udkast til bekendtgørelser om krav til samt anmeldelse og registrering af digitale standard bogføringssystemer (ERST [j.nr.:](#) 2022-11381)
Til: sekretaer <sekretaer@aktuarforeningen.dk>

Daniel Yuki Bujandric (29.09.2022 15:09:32):

Til høringssparterne

Vedlagt fremsendes udkast til tre bekendtgørelser, som sætter en række bestemmelser i lov nr. 700 af 24. maj 2022 om bogføring (Bogføringsloven) om digitale bogføringssystemer i kraft. Derudover fastsætter bekendtgørelsesudkastene de nærmere regler om krav til sådanne systemer og om anmeldelse og registrering af disse.

Der henvises til vedlagte udkast til bekendtgørelse om krav til digitale standard bogføringssystemer der skal registreres i Erhvervsstyrelsen efter lov om bogføring, udkast til bekendtgørelse om anmeldelse, registrering og offentliggørelse m.v. af digitale standard bogføringssystemer, samt udkast til bekendtgørelse om ikrafttrædelse af dele af lov nr. 700 af 24. maj 2022 om bogføring (krav til digitale standard bogføringssystemer og krav til udbydere af digitale standard bogføringssystemer).

Erhvervsstyrelsen skal anmode om eventuelle bemærkninger til vedlagte tre bekendtgørelsesudkast senest **torsdag, den 27. oktober 2022.**

Erhvervsstyrelsen
Att.: Daniel Yuki Bujandric
Langelinie Alle 17
2100 København Ø
E-mail: DanBuj@erst.dk og vickja@erst.dk

Dansk Industri
Confederation of Danish Industry

Høring over udkast til Bekendtgørelse om fastsættelse af klassificerede risikobrancher

DI har den 29. september 2022 modtaget udkast til tre bekendtgørelser om digitale bogføringssystemer i høring – Udkast til Bekendtgørelse om anmeldelse og registrering af digitale standard bogføringssystemer (herefter benævnte "Anmeldelsesbekendtgørelsen"), Udkast til Bekendtgørelse om krav til digitale standard bogføringssystemer der skal registreres i Erhvervsstyrelsen (herefter benævnt "Registreringsbekendtgørelsen") samt Udkast til Bekendtgørelse om ikrafttrædelse af dele af lov nr. 700 af 24. maj 2022 om bogføring (krav til digitale standard bogføringssystemer og krav til udbydere af digitale standard bogføringssystemer) (herefter benævnt Ikrafttrædelsesbekendtgørelsen).

DI kan generelt tilslutte sig indholdet i udkastet til de tre bekendtgørelser. Som det fremgår nedenfor skal DI anbefale at:

- Tidspunktet for ikrafttræden i forhold til tidspunktet for ikrafttræden af øvrige krav i henhold til bogføringsloven – altså den samlede tidsplan – overvejes.
- Formuleringerne af systemkrav til håndtering af fakturaer præciseres, så der skabes en klarere sammenhæng til momsreglerne.
- Definitionen af hybride digitale bogføringssystemer i samspil med kravene til udlevering af data til myndighederne præciseres.- Adgang til data kræver, at bogføringssystemet er installeret, hvorfor opbevaring af fuldstændige sikkerhedskopier ikke i sig selv er tilstrækkeligt til at kunne fremfinde data.

DI er bekymrede for tidspunkt for ikrafttræden i forhold til tidspunktet for, hvornår virksomhederne skal anvende digitale bogføringssystemer. Ifølge udkast til bekendtgørelser vil virksomhederne på nuværende tidspunkt potentielt kun have 3 måneder til at indrette sig, hvilket er meget kort tid henset til at bogføringssystemer ofte hænger sammen med en lang række andre processer i en virksomhed. Vi vil derfor anbefale, at tidspunktet for virksomhedernes anvendelse af digitale bogføringssystemer udskydes og først sættes i kraft senere end 1. januar 2024, således at virksomhederne har mere end 3 måneder fra offentliggørelsen af de godkendte digitale bogføringssystemer til at indrette sig, herunder om nødvendigt vælge og implementer nyt system.

Det skal yderligere bemærkes, at en række af de detaljerede krav til digitale standardssystemer og systemudbydere ikke vil kunne anvendes for virksomheder, der anvender egenudviklede eller

tilpassede systemer. DI anbefaler, at bekendtgørelser og vejledninger for disse virksomheder prioriteres og udsendes tidligt i forhold til disses tidspunkt for ikrafttrædelse, idet eventuelle tilpasninger af sådanne systemer og processer er komplekse. For virksomheder, der indgår i globale koncerner, kan sådanne ændringer have indvirkninger på koncernens globale it-løsninger. Vi vil gerne opfordre til, at erhvervslivet inviteres til drøftelser af de krav der med rimelighed kan sættes til egenudviklede eller tilpassede systemer. DI bidrager gerne i disse drøftelser og i arbejdet med udarbejdelse af disse bekendtgørelser og vejledninger.

DI har tidligere forstået, at kravene til digital opbevaring af dokumentation for køb og salg af som defineret i Registreringsbekendtgørelsen §3 tilsvarende vil blive indarbejdet i en bekendtgørelse for virksomhedernes digitale opbevaring af bilag. DI imødeser udkast til bekendtgørelse herom.

DI har tidligere udtrykt bekymring omkring de samlede byrder ved implementering af bogføringsloven og har noteret at Erhvervsstyrelsens Område for Bedre Regulering (OBR) forventer, at de løbende omkostninger ved bekendtgørelserne udgør ca. 90 mio.kr. samt at omstillingsomkostningerne udgør ca. 390 mio.kr. OBR anfører dog, at omkostningerne er behæftet med usikkerhed, idet en del udbydere ikke kunne estimere omkostningerne ved at efterleve bekendtgørelserne. DI er fortsat stærkt bekymrede for byrderne på erhvervslivet og gentager behovet for automatisering og effektiviseringer i de offentlige indberetninger, således at erhvervslivet kan høste de gevinster, der er estimeret for bogføringsloven.

Kommentarer til specifikke bestemmelser

DI's har følgende kommentarer til de specifikke bestemmelser, som vi håber kan bidrage til at præcisere bekendtgørelsernes bestemmelser.

Definitionerne i Anmeldelsesbekendtgørelsen §2 og de tilsvarende definitioner i Registreringsbekendtgørelsen §2 er ikke helt enslydende. DI anbefaler at disse ensrettes fuldt ud. Det skal særligt bemærkes, at der i Anmeldelsesbekendtgørelsen §2, stk. 4, mangler ordene "at der automatisk og løbende tages en fuldstændig [sikkerhedskopi]". Disse ord indgår i definitionen i Registreringsbekendtgørelsen §2, stk. 4, og er afgørende for definitionen af hybride digitale bogføringssystemer, hvorfor de også bør indgå i definitionen i Anmeldelsesbekendtgørelsen.

I Registreringsbekendtgørelsen §3, stk. 1, oplistes de oplysninger, der skal kunne registreres digitalt vedrørende køb og salg. DI har bemærket, at der i punkt 5) indgår oplysning om "Den dato, hvor levering af varerne eller ydelserne foretages eller afsluttes, forudsat at en sådan dato er forskellig fra udstedelsesdatoen". Den juridiske vejledning, jf. A.B.3.3.1.4, fastslår at "Hvis fakturadatoen ikke afviger væsentligt fra den faktiske leveringsdato, er det ikke nødvendigt at anføre leveringsdato." Det kunne overvejes, at præcisere dette i bekendtgørelsen, således at det er tydeligt, at der ikke er tale om en krævet oplysning for alle faktureringer og for at sikre overensstemmelse med de fakturabestemmelser, der udspringer af EU's momsregler.

I forhold til bestemmelserne i Registreringsbekendtgørelsen §10 bemærkes, at det ikke er muligt for en udbyder at udlevere data vedrørende en kunde, såfremt der alene opbevares back up af kundens data. Adgang af til kundens data kræver at udbyderen har bogføringssystemet installeret. Bestemmelsen om udlevering kan således ikke anvendes på hybride systemer, såfremt der alene er tale om et system, der håndterer automatisk sikkerhedskopiering. Definitionen af hybride systemer og/eller kravene til udlevering af data bør præciseres. DI foreslår, at præciseringen sker i definitionen af hybride systemer, således at det fremgår, at der er tale om

"ens" systemer uden virksomhedsspecifikke tilpasninger, der installeres hos virksomheden og hvor udbyderen løbende tager sikkerhedskopi.

Bekendtgørelserne anvender både udtrykket "digitalt bogføringssystem" og "digitalt standard bogføringssystem", hvor sidstnævnte er en snævrere defineret gruppe af systemer end førstnævnte. DI har bemærket, at en række bestemmelser i Registreringsbekendtgørelsen anvender betegnelsen "digitalt bogføringssystem" eller alene "bogføringssystem", hvor bestemmelsen – efter DI's opfattelse – omfatter "digitalt standard bogføringssystem". Dette bør præciseres, idet det efter DI's opfattelse har betydning for udbredelsen af bestemmelserne. Såfremt lignende bestemmelse skal finde anvendelse på virksomhedernes egenudviklede eller tilpassede systemer, bør bestemmelserne gentages i relevante bekendtgørelser eller vejledninger, vedrørende sådanne systemer. Udtrykket "digitalt standard bogføringssystem" bør således anvendes i følgende bestemmelser i Registreringsbekendtgørelsen:

- §2, stk. 5
- §10, stk. 2 og stk. 5
- Bilag 1, der indsættes "standard" i alle punkterne 1-4, således at terminologien i punkterne bringes i overensstemmelse med navnet på bilaget
- Bilag 2, der indsættes "standard" både i overskriften og i alle punkterne 1-9.

I Anmeldelsesbekendtgørelsen §5 fremgår at fortegnelsen over registrerede digitale bogføringssystemer blandt andet skal omfatte CVR-nummer på udbyderen. I henhold til bekendtgørelsens §8, stk. 1, pkt. 1, kan udbyderen være en udenlandsk virksomhed, hvorfor oplysningerne i §5 bør præciseres til at omfatte enten CVR-nummer eller registreringsnummer for en udenlandsk virksomhed.

Registreringsbekendtgørelsen, Bilag 2, pkt. 6, fastslår at bogføringssystemet skal understøtte deling af bogføringsdata i en standardfil, som er defineret af myndighederne. Bestemmelsen bør enten indeholde definitionerne for sådanne standardfiler eller henvise til, hvor sådanne definitioner findes.

Med venlig hilsen

Tina Aggerholm
Chefkonsulent – Regnskab og Revision, Statsaut. revisor

Daniel Yuki Bujandric

Fra: Clark Knøsen - Dynaccount <clk@dynaccount.com>
Sendt: 28. oktober 2022 00:31
Til: Daniel Yuki Bujandric
Emne: Re: Høring vedrørende udkast til bekendtgørelser om krav til samt anmeldelse og registrering af digitale standard bogføringssystemer (ERST j.nr.: 2022-11381)

Hej Daniel

Nu har jeg læst det hele igennem

Vil bare sige at det er fuldstændig urealistisk at de små udbydere skal kunne nå at implementere alt det her på så kort tid.. Det vil tage 4-5 år

Med venlig hilsen / Kind regards

Clark Knøsen
CEO, Lead developer

T: +45 30 27 06 26
M: clk@dynaccount.com
W: <https://dynaccount.dk>

Kjellerupgade 24
9000 Aalborg, Denmark

Den 29-09-2022 kl. 15:09 skrev Daniel Yuki Bujandric:

Til høringsparterne

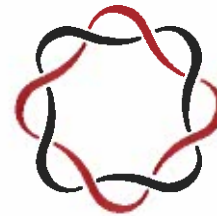
Vedlagt fremsendes udkast til tre bekendtgørelser, som sætter en række bestemmelser i lov nr. 700 af 24. maj 2022 om bogføring (Bogføringsloven) om digitale bogføringssystemer i kraft. Derudover fastsætter bekendtgørelsesudkastene de nærmere regler om krav til sådanne systemer og om anmeldelse og registrering af disse.

Der henvises til vedlagte udkast til bekendtgørelse om krav til digitale standard bogføringssystemer der skal registreres i Erhvervsstyrelsen efter lov om bogføring, udkast til bekendtgørelse om anmeldelse, registrering og offentliggørelse m.v. af digitale standard bogføringssystemer, samt udkast til bekendtgørelse om ikrafttrædelse af dele af lov nr. 700 af 24. maj 2022 om bogføring (krav til digitale standard bogføringssystemer og krav til udbydere af digitale standard bogføringssystemer).

Erhvervsstyrelsen skal anmode om eventuelle bemærkninger til vedlagte tre bekendtgørelsesudkast senest **torsdag, den 27. oktober 2022.**

Bemærkninger bedes sendt til undertegnede på DanBuj@erst.dk og til vickja@erst.dk, med henvisning til j. nr. 2022-11381.

Med venlig hilsen

Erhvervsstyrelsen

Dahlerups Pakhus

Langelinie Allé 17

2100 København Ø

Att.: DanBui@erst.dk og vickja@erst.dk

Journalnr. 2022-11381

FINANS
DANMARK

Høringssvar vedrørende udkast til bekendtgørelser om krav mv. til digitale standard bogføringssystemer

Høringssvar

Generelt

Forsikring & Pension og Finans Danmark vil gerne takke for at blive hørt, og vi er overordnet set positive overfor "implementeringen" i bekendtgørelser af de dele af den nye bogføringslov, der vedrører digitale standard bogføringssystemer.

27. oktober 2022

Dok: FIDA-431226132-687620-v1

Kontakt Martin Thygesen

Dialog om de kommende krav til digitale specialudviklede systemer

Vores medlemmer forventer primært at anvende specialudviklede bogføringssystemer. Disse systemer er ikke omfattet af denne høring, men Erhvervsstyrelsen har så vidt vi har forstået planlagt, at reguleringen for de specialudviklede systemer skal fastlægges i løbet af 2023. I den forbindelse vil det være centralt for os at indgå i dialog med Erhvervsstyrelsen og Finanstilsynet om, hvorledes der bedst muligt kan tages hensyn til finansielle virksomheders særlige karakteristika.

Fleere af kravene i kravbekendtgørelsen til de standardiserede systemer vil således ikke være relevante og/eller særdeles problematiske for finansielle virksomheder og tilhørende datacentre, hvis de tilsvarende indarbejdes som krav i den kommende bekendtgørelse med krav til specialudviklede systemer. Eksempelvis gælder i forvejen en lang række IT-sikkerhedskrav fra Finanstilsynet, som skal respekteres.

Bilag omfattet af krav om digital opbevaring i standardsystemerne er ikke tilstrækkelige

Set fra et regnskabsbruger- samt investor- og kreditorperspektiv stiller vi os uforstående overfor, at § 3 i udkastet til kravbekendtgørelse alene stiller krav om, at købs- og salgsbilag skal opbevares digitalt i regnskabssystemet:

" § 3. Ved bilag, der skal kunne opbevares digitalt efter denne bekendtgørelse, forstås enhver dokumentation for transaktioner vedrørende køb og salg og som indeholder følgende oplysninger..."

Så vidt vi har forstået, er et af formålene med den nye bogføringslov at skabe større sikkerhed for de væsentligste dele af regnskabsmaterialet. Vi har på den baggrund forståelse for, at ikke ethvert uvæsentligt bilag nødvendigvis skal omfattes af ovennævnte krav om digital opbevaring i regnskabssystemet, men finder at i hvert fald bilag vedrørende væsentlige ledelsesmæssige skøn, afregning af skatter, moms og afgifter, transaktioner med ejere og andre nærtstående parter også bør omfattes.

Krav til udbydernes IT-sikkerhed bør konkretiseres

I § 7, stk. 1, i udkastet til kravbekendtgørelse stilles der krav om, at en udbyder af et digitalt standard bogføringssystem skal gennemføre **passende tekniske og organisatoriske it-sikkerhedsforanstaltninger**. Dette uddybes i stk. 2 med angivelse af emner, som foranstaltningerne nødvendigvis skal omhandle, herunder f.eks. netværkssikkerhed, adgangsstyring, backup, logning mv., men uden angivelse af konkrete krav, idet det fremgår af stk. 3 og 4, at fastsættelsen af niveauer skal foretages på baggrund af en konkret risikovurdering.

Kompromitteres IT-sikkerheden hos en udbyder af digitale bogføringssystemer er dette ikke alene kritisk for den konkrete udbyder, men vil være det for de tusindvis af virksomheder, som måtte anvende udbyderens digitale bogføringssystemer. Set fra et regnskabsbruger- samt investor- og kreditorperspektiv er vi på den baggrund bekymrede for, om de beskrevne principbaserede regler til IT-sikkerhed er tilstrækkeligt præcise til i praksis at kunne sikre et højt IT-sikkerhedsniveau.

Vi har som udgangspunkt forståelse for, at et proportionalitetshensyn ønskes anvendt, men der må efter vores opfattelse skulle gælde et minimum af IT-sikkerhedskrav, som enhver udbyder uanset størrelse skal overholde, så virksomhederne kan vide sig sikre på, at deres data opbevares på betryggende vis. Er IT-sikkerheden utilstrækkelig, vil sikkerheden for regnskabsmaterialet ikke blive højnet ved overgang fra analog til digital opbevaring – tværtimod vil truslen fra virusangreb, hacking mv. kunne mindske sikkerheden.

Endvidere finder vi, at Erhvervsstyrelsen bør indføre krav om, at risikovurderingen, jf. stk. 3 og 4, som bliver helt afgørende for sikkerhedsforanstaltningerne hos udbyderen, skal gøres til genstand for assurance (f.eks. ISAE 3000 eller ISAE 3402), så det sikres, at det fastlagte IT-sikkerhedsniveau faktisk er passende. Dette vil ikke alene være til gavn for de tusindvis af virksomheder, som anvender udbyderens digitale bogføringssystemer, men vil ligeledes kunne gøre Erhvervsstyrelsens håndhævelse, jf. stk. 6, mere effektiv.

Hørings svar

27. oktober 2022

Dok. nr.:

FIDA-431226132-687620-v1

Giver ovenstående anledning til spørgsmål eller bemærkninger, står vi naturligvis gerne til rådighed.

Med venlig hilsen

Anne-Mette Munck og Marlin Thygesen

Direkte: +45 41919092 og +45 33701024

Mail: amm@fogp.dk og mal@fida.dk

Hørings svar

27. oktober 2022

Dok. nr.:

FIDA-431226132-687620-v1

Daniel Yuki Bujandric

Fra: David Luxhøj-Pedersen <dlp@fanet.dk>
Sendt: 25. oktober 2022 11:22
Til: Daniel Yuki Bujandric; Victor Kjær
Emne: Finanssektorens Arbejdsgiverforenings høringssvar til udkast til bekendtgørelser om krav til samt anmeldelse og registrering af digitale bogføringssystemer - j. nr. 2022-11381

Kære Daniel og Victor

Finanssektorens Arbejdsgiverforening (FA) takker for høringmuligheden og kvitterer for det fyldestgørende høringsbrev.

FA har ingen bemærkninger til bekendtgørelserne - j. nr. 2022-11381.

Med venlig hilsen

David Luxhøj-Pedersen
Advokatfuldmægtig

E: dlp@fanet.dk

M: [+45 33 38 16 23](tel:+4533381623)

Amaliegade 7
1256 København K

FA FINANSSEKTORENS
ARBEJDSGIVERFORENING

Erhvervsstyrelsen

Fremsendt pr. mail til:

Chefkonsulent Daniel Y. Bujandric (danbuj@erst.dk)

Kontorchef Victor Kjær (vickja@erst.dk)

27. oktober 2022

Svar på høring over udkast til bekendtgørelser om krav til samt anmeldelse og registrering af digitale bogføringsystemer, j. nr. 2022-11381

Tak for muligheden for at kommentere denne høring.

FSR – danske revisorer har følgende kommentarer vedrørende forhold relevant for revisorbranchen:

FSR – danske revisorer
Kronprinsessegade 8
DK - 1306 København K

Telefon +45 3393 9191
fsr@fsr.dk
www.fsr.dk

Tidsplan for implementering – er der tid nok?

Vi deltager i arbejdet med bogføringsloven ad forskellige veje – blandt andet i regi af Regnskabsrådet og arbejdsgrupper herunder. Det er positivt at se, hvordan Erhvervsstyrelsen lytter til de bekymringer, der bliver udtrykt om eksempelvis tidsplanen for udbydernes tilpasning af standardsystemerne, som nu er blevet forlænget.

Vi mener også, at det er relevant at se på behovet for at forlænge den på nuværende tidspunkt annoncerede tidsplan for virksomheder med specialudviklede bogføringsystemer, som tilsvarende skal have tilstrækkelig tid til at implementere kravene.

For at implementeringen af kravene til både standardsystemer og specialsystemer bliver nemmere at håndtere i praksis, kan Erhvervsstyrelsen overveje en byggeklodsmodel, hvor kravene øges over tid.

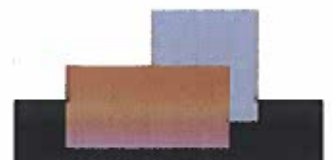
Uforstående over for krav om systemmæssig indberetning af årsregnskab og moms
Bilag 2, punkt 7, stiller krav om, at et bogføringsystem skal understøtte indberetning af årsregnskab og moms.

I lovbemærkninger til bogføringsloven, side 12, er anført: "Kravet (til et bogføringsystem) bør begrænses, så det kun indebærer, at det digitale bogføringsystem skal anvendes til de grundlæggende bogføringsfunktioner."

Bekendtgørelsens krav til et digitalt system går altså væsentligt ud over lovbemærkningerne, når det indeholder krav om at understøtte indberetning af årsregnskab og moms.

Bekendtgørelsen bør efter vores opfattelse iagttage hensigten i lovbemærkningerne til bogføringsloven.

Vi står uforstående overfor, at der er lovhjemmel til at stille et sådant krav. Umiddelbart ses det ikke at ligge inden for bogføringsloven § 15.

Endelig skal Erhvervsstyrelsen være opmærksom på, at korrekte registreringer i bogføringen ikke nødvendigvis er ensbetydende med korrekt præsentation af årsregnskabet eller af momsindberetningen. Det er vigtigt, at virksomhederne altid forholder sig til data og præsentationen heraf, som skal være i overensstemmelse med lovgivningen, før data bliver indberettet til myndighederne. Vi er bekymret for, hvordan en sådan automatisering vil blive udlevet i praksis.

Krav om it-sikkerhed bør ikke kunne gradbøjes

Bekendtgørelsen benytter ordet "passende" om tekniske og organisatoriske it-sikkerhedsforanstaltninger, der opfylder kravene til høj it-sikkerhed efter § 7.

Vores opfattelse er, at krav om it-sikkerhed ikke bør kunne gradbøjes. Der bør altså gælde de samme krav, uanset om udbyderen er en stor eller lille virksomhed. Ordet "passende" bør efter vores opfattelse udgå.

Såfremt ordet "passende" bibeholdes, bør det overvejes at stille krav om revisorerklæring (som omtalt i § 7, stk. 6) hos de største udbydere.

Revisorerklæringer giver langt større sikkerhed end mærkningsordninger

Bekendtgørelsens § 7, stk. 6, beskriver, hvordan Erhvervsstyrelsen kan lægge vægt på revisorerklæringer i forhold til vurdering af, om bogføringssystemerne opfylder kravene til it-sikkerhed.

Det fremgår også, at Erhvervsstyrelsen "skal" lægge vægt på eventuelle mærkningsordninger.

- Vi mener, at formuleringen "skal" skal ændres til "kan".
- Det er væsentligt, at Erhvervsstyrelsen er opmærksom på, at der er væsentlig forskel i den sikkerhed, Erhvervsstyrelsen modtager fra en revisorerklæring fra en uafhængig godkendt revisor, som tester og verificerer bogføringssystemernes it-sikkerhed, mod en mærkningsordning som eksempelvis D-mærket (som er nævnt i bekendtgørelsen), som alene handler om at tydeliggøre, hvilke virksomheder der udviser digital ansvarlighed. Der er altså tale om to vidt forskellige ydelser.

Hvad er rækkevidden af "moduler og udvidelser"?

Bekendtgørelsens § 2, stk. 2, omhandler moduler og udvidelser til systemer, som anvendes til digital opbevaring af registreringer og bilag efter § 3. Vi stiller i det følgende en række spørgsmål, som vi mener, bekendtgørelsen, eller en vejledning hertil, bør kunne besvare:

- Hvad er rækkevidden af bestemmelsen i § 2, stk. 2? Hvilke moduler og udvidelser til systemer bliver reelt betragtet som værende en del af det digitale bogføringssystem?
- Vil et modul, hvori der digitalt opbevares registreringer og købs- eller salgsbilag, blive omfattet af reglerne for digitale bogføringssystemer og dermed skulle opfylde alle de krav, bogføringsloven stiller til et digitalt bogføringssystem?
- Er det afgørende, om registreringer og bilag kun opbevares i det pågældende modul, eller vil modulet også blive omfattet af § 2, stk. 1, hvis registreringer og bilag opbevares digitalt både i modulet og i bogføringssystemet?

- Fx kan der i et projektstyringsmodul for igangværende arbejder for fremmed regning være opbevaret købsbilag digitalt. Betyder det, at et sådant modul bliver omfattet af reglerne for digitale bogføringssystemer? Kasseterminaler er de eneste moduler, som er undtaget, jf. § 3, stk. 2?
- I det tilhørende notat til bekendtgørelsen er der på side 6 anført følgende vedrørende § 2, stk. 2: "Det medfører alene, at hvis registreringer og bilag opbevares i sådanne moduler, skal de opfylde kravene til opbevaring og registrering af bilag". Betyder formuleringen, at det kun er krav til opbevaring og registrering af bilag, der er gældende for delsystemet, eller medfører henvisningen til stk. 1, at kravene til modulerne bliver mere omfattende?

Hvad er et købsbilag?

Bekendtgørelsens § 3 vedrører bilag, der skal kunne opbevares digitalt efter denne bekendtgørelse.

Definitionen på, hvad der forstås ved "køb" (og dermed købsbilag), synes ikke at være helt entydig, hvorfor vi har følgende spørgsmål, som vi mener, bekendtgørelsen, eller en vejledning hertil, bør kunne besvare:

- Skal bestemmelsen forstås sådan, at kun købsbilag, der indeholder alle oplysninger i stk. 1, punkt 1-7, er omfattet af bestemmelsen?
- Vil det samtidig betyde, at hvis blot ét af de 7 punkter ikke forefindes i et bilag, vil dette bilag ikke blive betragtet som et købsbilag? Særligt punkt 5 om dato for levering af varerne eller ydelserne vil i praksis kunne give udfordringer, da den ikke nødvendigvis altid kendes på tidspunkt for udstedelse af bilaget.

--ooOoo--

Vi står til rådighed for uddybning af vores kommentarer ovenfor.

På vegne af FSR - danske revisorer

Med venlig hilsen

Thomas Krath Jørgensen
Chef for rapportering og uddannelse, statsaut. revisor

Att: Daniel Y. Bujandric og Kontorchef Victor Kjær

Vedr: Udkast til bekendtgørelser om krav til samt anmeldelse og registrering af digitale standard bogføringssystemer (j. nr. 2022-11381)

Resume

Vi har i Kontolink med stor interesse læst høringsudkastet til "Bekendtgørelse om anmeldelse og registrering af digitale standard bogføringssystemer" og har i den forbindelse en række forslag til ændringer af bekendtgørelsen. Vi har primært indvendinger omkring 1) brugen af Nemhandel som platform, 2) Afstemning ifm. bank transaktioner og 3) den tvungne kommunikation omkring at blive oprettet i NemHandelsregisteret.

Hørings svar

Vi har nedenfor beskrevet for hvert punkt vores motivation og konkrete forslag til ændringer af tekster i bekendtgørelsen.

1) Brugen af Nemhandel som platform

Hvis formålet er at udbrede OIOUBL format og digitalisering, vil Nemhandel registeret i sin nuværende form, være en forhindring i udbredelse.

Årsagen til at vi ser udfordringer med Nemhandel som platform er bl.a.:

- Der er for mange usikkerheder når man som lille virksomhed skal sende en e-faktura, uanset om det er til det offentlige eller til andre små virksomheder.
 - Det er meget usikkert om modtageren kan modtage e-faktura og hvordan. Det er en relativ stor risiko når man skal sende faktura.
 - Mange små virksomheder oplever at fakturaer tit bliver automatisk afvist af modtager (Offentlige) pga fejl i referencer mm - og ofte fordi rekvisit i det offentlige ikke selv kender til de rigtige referencer.
- Mange har allerede fået uheldige oplevelser. Har man eksempelvis først fået oprettet sin virksomhed et sted som modtager, og senere skifter ERP system eller faktura håndteringssystem, så når de afsendte fakturaer via Nemhandel aldrig frem.

Vi synes at det er godt med et fælles format, men det er u hensigtsmæssigt at bede alle om at understøtte en måde at distribuere elektroniske fakturaer på, uden at få løst de grundlæggende problemer inden.

Vi foreslår at Bilag 2 stk. 1 og stk. 2 kun stiller krav om format og ikke platform. Alternativt at platform udvides med industristandarder som email o.l.

1. Bogføringssystemet understøtter automatisk fremsendelse og modtagelse af e-faktura via Nemhandel i OIOUBL-format på følgende måde

ændres til

1. Bogføringssystemet understøtter direkte eller indirekte automatisk fremsendelse og modtagelse af e-faktura i OIOUBL-format på følgende måde

og

2. Bogføringssystemet understøtter automatisk fremsendelse og modtagelse af e-faktura Peppol BIS-format på følgende måde

ændres til

2. Bogføringssystemet understøtter direkte eller indirekte automatisk fremsendelse og modtagelse af e-faktura Peppol BIS-format på følgende måde

2) Afstemning ifm. bank transaktioner

I forhold til bank afstemning i bilag 2 stk. 3, så er der også grundlæggende et problem at afstemme banken med en CSV importeret fil, da denne meget nemt kan modificeres eller fejlimporteres, og man opnår derfor ikke den ønskede kontrol og validering ved at indføre afstemning.

Der bør derfor stilles krav til at der bankafstemmes med **ikke modificerbar** data.

Vi foreslår derfor at litra a fjernes fra Bilag 2 stk. 3:

3) Den tvungne kommunikation omkring at blive oprettet i NemHandelsregisteret.

Vi foreslår fjernelse af Bilag 2 stk. 8 og stk. 9 mht. tvungen besked til brugere om Nemhandelsregisteret

Udfyldt og fremsendt af :	Dato
Jens Sørensen, Adm. Direktør, Kontolink ApS jso@kontolink.com , Tlf.: 60108209 Andreas Polk, Produktspecialist, Kontolink ApS apo@kontolink.com , Tlf: 41890123	25/10-2022

Daniel Yuki Bujandric

Fra: Per Dyrholm <ped@krifa.dk>
Sendt: 13. oktober 2022 13:27
Til: Daniel Yuki Bujandric; Victor Kjær
Emne: VS: Høring vedrørende udkast til bekendtgørelser om krav til samt anmeldelse og registrering af digitale standard bogføringssystemer (ERST j.nr.: 2022-11381)
Vedhæftede filer: Høringsbrev.pdf; Høringsliste.pdf; Udkast til bekendtgørelse om anmeldelse og registrering af digitale standard bogføringssystemer.pdf; Udkast til bekendtgørelse om krav til digitale standard bogføringssystemer.pdf; Udkast til Ikrafttrædelsesbekendtgørelse.pdf; Signature-20220929131053.txt

Bekendtgørelserne giver ikke anledning til bemærkninger fra Kristelig Fagbevægelse.

Venlig hilsen

Per Dyrholm
politisk konsulent

Tlf: 72277227

krifa

Kommunikation - Samfund
Klokhøjen 4 - 8200 Aarhus N
krifa.dk - [facebook](https://www.facebook.com/krifa) - [persondatapolitik](https://www.persondatapolitik.dk)

Mål din eller dit teams arbejdslyst og sammenlign med landsresultater [her](#).

Fra: Daniel Yuki Bujandric <DanBuj@erst.dk>
Sendt: 29. september 2022 15:10
Til: 92grp@92grp.dk; tdc@92grp.dk; hgierding@92grp.dk; bss@au.dk; samfund@advokatsamfundet.dk; samfund@advokatsamfundet.dk; amnesty@amnesty.dk; sborges@amnesty.dk; Akademikernes Centralorganisation <ac@ac.dk>; ae@ae.dk; pote@atp.dk; info@bryggeriforeningen.dk; info@cfu-net.dk; info@cepos.dk; sekretariat@cereda.dk; info@concorddanmark.dk; cbs@cbs.dk; sekretariatet@csrforum.dk; csrforum@csrforum.dk; dvca@dvca.dk; nationalbanken@nationalbanken.dk; DRC@thehost.dk; danmarks@skibskredit.dk; dst@dst.dk; dtu@dtu.dk; daf@shareholders.dk; da@da.dk; de@de.dk; hoeringssager@danskerhverv.dk; hoering@di.dk; lwh@di.dk; info@dieh.dk; dirf@dirf.dk; Dansk.standard@ds.dk; info@d-i-f.dk; info@dmogt.dk; mail@danskeadvokater.dk; Danske Forsikringsfunktionæres Landsforening <df@df.dk>; info@danskemaritime.dk; info@danishshipping.dk; regioner@regioner.dk; dt@datatilsynet.dk; dsk@dks.dk; sekretaer@aktuarforeningen.dk; MikaelSjoberg@Oestrelandsret.dk; dommerforeningen@gmail.com; ddf@finansanalytiker.dk; info@fondsmaeglerforeningen.dk; kontakt@kooperationen.dk; info@netvaerksprisen.dk; dors@dors.dk; post@domstolsstyrelsen.dk; ekf@ekf.dk; mail@finansdanmark.dk; Finansforbundet <post@finansforbundet.dk>; fa@fanet.dk; cns@nasdaqomx.com; mail@dca.dk; hoeringer@fbr.dk; fbr@fbr.dk; andelskasseforeningen@jak.dk; kontakt@iia.dk; fsr@fsr.dk; sekretariat@fdr.dk; fp@forsikringogpension.dk; FTF <ftf@ftf.dk>; gii@gii.dk; isiin@nanoq.gl; jhes@nanoq.gl; memh@nanoq.gl; hk@hk.dk; IDA <ida@ida.dk>; info@humanrights.dk; itb@itb.dk; itu@itu.dk; CG-Komite <CG-Komite@erst.dk>; kto@kto.dk; kk@kommunekredit.dk; kl@kl.dk; Krifa Info <info@krifa.dk>; ms@bechbruun.com; ku@ku.dk; info@dlbr.dk; ldb@ldb.dk; lo@lo.dk; lederne@lederne.dk; hfa@ac.dk; sekretariatet@lopi.dk; info@ld.dk; Ms@ms.dk; oxfamibis@oxfamibis.dk; redbarnet@redbarnet.dk; rigsadvokaten@ankl.dk; riomfr@fo.stm.dk; info@rigsrevisionen.dk; ruc@ruc.dk; info@seges.dk; saok@ankl.dk; smv@SMVDanmark.dk; sdu@sdu.dk; post@teleindu.dk; sara@globalcompact.dk; info@globalcompact.dk; jsh@verdensskove.org; ehs@horisontgruppen.dk; vp@vp.dk; wwf@wwf.dk; aa@aa.dk; jura@au.dk; au@au.dk; aboersting@deloitte.dk; clk@dynaccount.com; maped@eg.dk; mesje@eg.dk; esthi@eg.dk; henning@odoohouse.dk; visti@vkdata.dk;

Danish Business Authority
Dahlerups Pakhus
Langelinie Allé 17
2100 København Ø
Att: Chefkonsulent Daniel Yuki Bujandric

October 27th, 2022

Microsoft's response to executive orders on requirements for, as well as notification and registration of, Digital Bookkeeping Systems in Denmark (Erhvervsstyrelsens høring over udkast til bekendtgørelser om krav til samt anmeldelse og registrering af digitale bogføringssystemer)

Thank you for the opportunity to provide input to the proposed executive orders (bekendtgørelser) for Digital Bookkeeping Systems in Denmark with deadline October 27, 2022.

Microsoft supports the aim of the new law and we look forward to contributing to its implementation in Denmark. We value the effort by the DBA to set out guidance on this trend-setting legislation as it will help us optimize our support for Danish companies and prioritize implementation of capabilities, which in the future will likely be required in other countries as well.

As the legislation touches many different domains such as privacy, data storage, electronic invoicing, SAF-T reporting, bookkeeping in general ledger etc., we have consolidated initial feedback from Microsoft subject matter experts across several areas and departments.

Our feedback is summarized in the two tables below and includes a number of technical questions, which would be instrumental to get clarified as we prepare for the entry into force of the new rules.

More generally, we would be interested in understanding better the definitions and distinction between standard and customized systems – the latter being the subject of separate, upcoming guidance. Furthermore, we are still analyzing some of the questions and how they relate to other important commitments, including privacy.

We would be happy to discuss our feedback further - please do not hesitate to contact us if you have any questions.

MICROSOFT'S OVERALL COMMENTS

TOPIC	SUMMARY OF COMMENT	DOCUMENT
LAW ENFORCEMENT DATE	For adoption in complex systems and for customers with large data sets, the Law Enforced Date is challenging. Is there an option to extend it?	Consultation letter Entry into force
ADMINISTRATIVE CONSEQUENCES	Administrative consequences for companies might not be small. Companies will need to install software updates, test in their environment, setup functionality, create process descriptions etc.	Consultation letter
LANGUAGE REQUIREMENTS PRG.3	Foreign companies are likely to use the register as well when choosing software for their subsidiary in Denmark. Therefore, it would be an advantage if the information registered in the DBA is also available in English.	Notification and registration
PUBLICITY PRG.5	As a foreign registration number can be used instead of CVR (see prg. 8.6) the list of registered digital accounting systems should also use the foreign number if the software provider is foreign and does not have a CVR no.)	Notification and registration
STORAGE AND PROVISION OF INFORMATION FROM DIGITAL ACCOUNTING SYSTEMS PRG.10	Customer data are protected from access even for software provider's employees. It would be great to have more information on privacy requirements in the context of access to customer data by authorities.	Notification and registration Requirements for digital standard bookkeeping systems
REVIEW OF DIGITAL ACCOUNTING SYSTEMS - PRG.10	Digital systems must be reported using virk.dk. Access to virk.dk requires NemID/MyID. Please provide guidance for foreign software providers how to access virk.dk.	Notification and registration
CHANGES IN REGISTERED CONDITIONS PRG.13	It would be useful with guidelines/checklist for software providers on which types of changes are relevant and what to check .	Notification and registration
SCOPE AND DEFINITIONS PRG.3.4	Attachment requirements: CVR number and SE number are only available for Danish customers/vendors. Please clarify which ID should be used if the sender/receiver is based abroad.	Requirements for digital standard bookkeeping systems
GENERAL REQUIREMENTS FOR DIGITAL ACCOUNTING SYSTEMS PRG.5	Similar names of accounting system might be confusing for customers and potentially also conflict with trademarks. Validation would be useful	Requirements for digital standard bookkeeping systems
GENERAL REQUIREMENTS FOR DIGITAL ACCOUNTING SYSTEMS PRG.5	Legacy versions, which are out of support might not meet registration requirements, while versions which are being sold must comply. Can storage be decoupled from sales and registration apply on new sales only?	Requirements for digital standard bookkeeping systems
GENERAL REQUIREMENTS FOR DIGITAL ACCOUNTING SYSTEMS PRG.6	Customers own their data and might decide to delete their instances. Should the software provider provide an option to store for 5+ years or must he stop the customer	Requirements for digital standard bookkeeping systems

MICROSOFT'S OVERALL COMMENTS		
TOPIC	SUMMARY OF COMMENT	DOCUMENT
	from deletion – potentially against the customer's will?	
GENERAL REQUIREMENTS FOR DIGITAL ACCOUNTING SYSTEMS PRG.6	Provider is responsible for automatic backup weekly/daily. The cost for companies will be not be small.	Requirements for digital standard bookkeeping systems
APPENDIX 2.6	Please provide a definition and purpose of the 'standard file'.	
APPENDIX 2.6	SAF-T file – please provide detailed requirements, such as mandatory and optional data etc.	

MICROSOFT'S TECHNICAL CLARIFICATIONS & QUESTIONS		
TOPIC	QUESTION	DOCUMENT
DEFINITION OF A STANDARD SYSTEM WITH MANDATORY REGISTRATION EXTENSIONS TO THE SYSTEM - PRG.2.2	Many customers have customizations of standard systems, such as invoice layout, company specific reports etc. Are such systems still standard system or is a standard system a system with no customization at all?	Consultation letter Notification and registration
BACKUP COPY SCOPE AND DEFINITIONS PRG.3	Can archiving (reduced transaction details) replace fully or partly a backup?	Notification and registration Requirements for digital standard bookkeeping systems
LANGUAGE REQUIREMENTS PRG.3	DBA can request translation of documents – are there any translation requirements or can internet translation be used?	Notification and registration
CERTIFICATE OF REGISTRATION PRG.4	Will the DBA maintain a public website with the company and products that were issued Certificate of Registrations?	Notification and registration
CERTIFICATE OF REGISTRATION PRG.4	What are the requirements for obtaining an <i>updated</i> certificate?	Notification and registration
CERTIFICATE OF REGISTRATION PRG.4	The sales contracts and marketing must include the registration number. Do we need to update existing contracts signed before registration?	Notification and registration
PUBLICITY PRG.6	Which specific information or documents are exempted from public availability? (prg. 6 only refers to	Notification and registration

MICROSOFT'S TECHNICAL CLARIFICATIONS & QUESTIONS

TOPIC	QUESTION	DOCUMENT
	the two relevant laws on law title level and does not specify documents)	
REVIEW AFTER DELETION PRG.7	What omissions or circumstances etc. may lead to deletion of the system from the list?	Notification and registration
REVIEW OF DIGITAL ACCOUNTING SYSTEM – content of notification PRG.8	The contact name in the registration might change - how to report a change?	Notification and registration
REVIEW OF DIGITAL ACCOUNTING SYSTEM - content of notification PRG.8.2	Can the software provider use multiple third parties for keeping backups for different customers/include multiple contracts with 3 rd party?	Notification and registration
ACCESS TO CUSTOMER DATA PRG.8.3	How can software provider validate if the representative from the authority is authorized to access customer data?	Notification and registration
ACCESS TO CUSTOMER DATA PRG.8.3	Will the access 'level' be a view permission only?	Notification and registration
SCOPE AND DEFINITIONS PRG.2.4	For hybrid systems it is required that the customer stores a backup of records and attachments with a third party. Must the backup functionality be a part of the registered software?	Requirements for digital standard bookkeeping systems
SCOPE AND DEFINITIONS PRG.2.3	<i>'Attachments must include the date on which delivery of the goods or services is made or completed, provided that such date is different from the date of issue.'</i> For project invoices and part deliveries, the date of completion might not be known for part deliveries. Which date should be used?	Requirements for digital standard bookkeeping systems
SCOPE AND DEFINITIONS PRG.3.6	<i>VAT in attachments:</i> Does this apply on Danish VAT only or also VAT in case the delivery is to/from EU where the company does not have a legal entity, but has VAT registration? Is this just summary of VAT for the invoice or subtotals for VAT code and invoice line?	Requirements for digital standard bookkeeping systems
SCOPE AND DEFINITIONS PRG.3.7	Which specific payment information is requested on attachments?	Requirements for digital standard bookkeeping systems
GENERAL REQUIREMENTS FOR DIGITAL ACCOUNTING SYSTEMS PRG:7.3	What is the definition/requirements for 'Risk assessment'?	Requirements for digital standard bookkeeping systems
GENERAL REQUIREMENTS FOR DIGITAL ACCOUNTING SYSTEMS PRG.8	Will API be available for import of the standard COA?	Requirements for digital standard bookkeeping systems
GENERAL REQUIREMENTS FOR DIGITAL ACCOUNTING SYSTEMS PRG.8	Must bookkeeping/accounting guide available in the software? Will there be detailed requirements for bookkeeping or accounting guide available in the system or just a tool for creations by customer?	Requirements for digital standard bookkeeping systems

MICROSOFT'S TECHNICAL CLARIFICATIONS & QUESTIONS

TOPIC	QUESTION	DOCUMENT
GENERAL REQUIREMENTS FOR DIGITAL ACCOUNTING SYSTEMS PRG.8	Sharing of accounting data – is this SAF-T or a different file?	Requirements for digital standard bookkeeping systems
STORAGE AND PROVISION OF INFORMATION FROM DIGITAL ACCOUNTING SYSTEMS PRG.10	Specific search requirements – what are the standard search requirements and what are the specific search requirements? (Any special search capabilities needed? Software providers personal to search in customer data...?)	Requirements for digital standard bookkeeping systems
PENAL PROVISIONS	What is this fine? How is it determined? When is it applied?	Requirements for digital standard bookkeeping systems
ANNEX 1.1.e	Transaction must include initials of the person who has registered it in the system. Which information should be available for batch posting?/batch restart?	
ANNEX 1.2.d	Is change of description on a transaction acceptable if full audit trail of the change is kept?	
ANNEX 1.3	Does the requirement to store only apply to sales and purchase documents? Should purchase invoices be scanned or received electronically? How to handle purchase invoices from abroad which will not be received electronically? How to handle registration and tracking of purchase receipts from Retail, which are exempt from this law but still must be posted in the software in the purchasing company?	
ANNEX 1.3	Vouchers related to sales can be stored as images. Does it mean to create an image of a sales invoice during sales invoicing and attaching in the GL register?	
ANNEX 1.4	Registrations must be kept in a 'structured and machine-readable format' - is it sufficient to have a backup for restoring or must we provide the full experience? What about archived data which is compressed?	
ANNEX 1.4	Is the obligation to store data for 5 years - With the software/backup provider company to guarantee the actual data storage or A software requirement to maintain backup capabilities?	
APPENDIX 2	Can an e invoice be delivered through an access point (customer enters into agreement with an access point) or must the software provide the access point as well?	
APPENDIX 2.3	Reconciliation to bank account: - Are the three options 1. import of an CSV file	

MICROSOFT'S TECHNICAL CLARIFICATIONS & QUESTIONS

TOPIC	QUESTION	DOCUMENT
	<ol style="list-style-type: none"> 2. automatically through integration to the company's bank 3. PSD2 service alternatives (meaning that the software only needs to support one of them?) <p>Must the functionality be a part of the registered software, or can the customer use a partner/ISV solution?</p>	
APPENDIX 2.6	What is the standard file which must be supported? Is it SAF-T?	

Høringssvar til udkast til bekendtgørelser om krav til samt anmeldelse og registrering af digitale bogføringssystemer (j. nr. 2022-11381)

27. oktober 2022

Indledningsvist vil vi blot nævne, at vi (Multi-Regnskab ApS) er en udbyder af et (cloud-baseret) digitalt bogføringssystem

Vi har tidligere indsendt høringssvar forud for vedtagelsen af "den nye" bogføringslov. Desuden har vi deltaget i interview foretaget af KPMG før sommerferien, besvaret det udsendte spørgeskema og indsendt forskellige kommentarer/forslag til Erhvervsstyrelsen forud for denne høring.

Vores kommentarer er delt i følgende afsnit

- Vedr. 'Bekendtgørelse om anmeldelse og registrering af digitale standard bogføringssystemer'
- Vedr. 'Bekendtgørelse om krav til digitale standard bogføringssystemer'

hvor ovenstående består af punkt-for-punkt kommentarer til de to bekendtgørelser

Herefter følger to mere generelle kommentarer

- Anden kommentar - Hvem bruger hvilket system?
- Anden kommentar - 2 styrelser, men (forhåbentlig) 1 løsning

Vedr. 'Bekendtgørelse om anmeldelse og registrering af digitale standard bogføringssystemer'

§4, stk. 2 (Registreringsbevis)

Af dette punkt fremgår det at man skal "... tydeligt henvise til registreringsnummeret ved markedsføring...".

Vi tvivler på at virksomhederne vil forstå betydningen af at der står "Registreringsnummer 2222" på f.eks. vores website, så vi vil foreslå at man i en vejledning e.l. præciserer hvad der skal stå. Det kunne f.eks. være "Godkendt bogføringssystem nr. 2222".

Det forklarer hvad det handler om, og hvis formuleringen bruges af alle leverandører og i den kommunikation der vil tilgå virksomhederne fra Erhvervsstyrelsen, så reduceres forvirring og tvivl hos virksomhederne.

§5 (Offentlighed)

"fortegnelsen over registrerede digitale bogføringssystemer" vil forhåbentlig medvirke til at give virksomhederne et overblik over mulige systemer. Listen vil dog klart give udbydere øverst på listen en konkurrencefordel, så vores forslag er at listen dannes i tilfældig orden ved hver visning i en browser.

§14, stk. 2 (udstedelse af registreringsbeviser)

For at undgå at Erhvervsstyrelsen skaber konkurrencefordele for visse udbydere frem for andre er det vigtigt at der initielt udstedes registreringsbeviser for alle udbydere samtidigt.

Af samme grund bør det gælde at når/hvis en udbyder bliver gjort bekendt med at dennes system er på vej til at blive godkendt, så må den oplysning ikke kommunikeret videre før der faktisk er udstedt et registreringsbevis.

Vedr. 'Bekendtgørelse om krav til digitale standard bogføringssystemer'

§3 (Hvilke bilag skal opbevares digitalt)

Vi forstår ikke hvorfor kravet til bogføringssystemer ikke blot skal være at "bogføringssystemet skal understøtte digital opbevaring af bilag knyttet til virksomhedens bogføring". Vi har svært ved at forestille os en løsning som understøtter digital opbevaring af købs- og salgsfakturaer, men ikke andre bilag.

§3, stk. synes at handle om hvilke typer bilag virksomhederne faktisk skal opbevare elektronisk i systemerne, men det er jo ikke et "krav til digitale standard bogføringssystemer" og bør vel derfor placeres i en bekendtgørelse om krav til virksomhedernes bogføring.

§5 (Generelle krav, navngivning af systemer)

Der er al mulig grund til at forvente misforståelser hos virksomhederne hvis en udbyder markedsfører forskellige it-løsninger eller varianter af en løsning, og der blandt disse er både godkendte og ikke-godkendte løsninger. Af den grund giver den foreslåede §5 god mening, men der synes at være behov for yderligere præciseringer.

Det er en ting som virksomhed at benytte et system der "understøtter" funktionalitet som bankafstemning og e-fakturaer, men det er en anden ting at virksomheden faktisk har adgang til disse ting. Det lyder måske lidt underligt, men bogføringssystemer markedsføres og sælges med forskellige pris-modeller hvor funktioner kan låses op eller begrænsninger fjernes med tilkøb/opgraderinger.

Når formålet med denne opdatering af bogføringsloven ikke mindst er at skabe 'reduktion af byrder' via især e-fakturaer (NemHandel), så nytter det jo ikke at virksomhederne køber sig ind på et "godkendt bogføringssystem" til f.eks. 100 kr om året, men skal tilkøbe e-faktura funktionalitet for 2.900 kr om året.

Den taktik vil fuldstændigt modarbejde formålet med loven.

For nærværende synes bekendtgørelsen ikke at forhindre at vi som udbyder, med "System X" godkendt af Erhvervsstyrelsen, markedsfører os på følgende måde:

System X (godkendt bogføringssystem nr 222)

Pris 100 kr om året

(bankafstemning og e-fakturaer kan tilkøbes for 2.900 kr om året)

Med andre ord virker det lovligt indenfor bekendtgørelsen, at vi markedsfører et godkendt bogføringssystem til en pris, der ikke inkluderer den fulde funktionalitet - den funktionalitet som bogføringsloven har til hensigt at få virksomheder til at benytte.

Ligeledes synes der heller ikke at være noget til hinder for at vi slet ikke i markedsføringen gør opmærksomhed på at visse funktioner kræver tilkøb.

System X (godkendt bogføringssystem nr 222)

Pris 100 kr om året

Fra udbyder-side kan vi jo argumentere med at systemet "understøtter" den krævede funktionalitet. Det er blot et tilkøb at få adgang til det.

Hvis vi som udbydere får lov til at markedsføre/sælge godkendte systemer på disse måder, så er det vores vurdering at mere end 100.000 virksomheder vil ende med en variant af et godkendt bogføringssystem hvor de ikke "umiddelbart" vil have adgang til f.eks. e-fakturaer. Vores opfordring er derfor et forslag om at præcisere...

1. at godkendte bogføringssystemer kun må markedsføres i varianter/pakker hvor alle punkter fra bekendtgørelsens bilag 1 er inkluderet og ikke kræver tilkøb.
2. at godkendte bogføringssystemer der kræver tilkøb eller har begrænsninger i forhold til punkterne i bekendtgørelsens bilag 2 tydeligt skal oplyse dette i markedsføring hvor løsningens pris fremgår.

Af hensyn til udbredelsen af NemHandel og dermed lettelse af byrder, så bør det grundigt overvejes om der ikke skal sættes max. beløb på etablering/brug af e-fakturaer...

- Etablering som afsender: x kr (måske bedst med krav om at det skal være gratis)
- Etablering som modtager: x kr (måske bedst med krav om at det skal være gratis)
- Fast gebyr på årlig basis: x kr
- Pris for at sende en e-faktura: x kr
- Pris for at modtage en e-faktura: x kr

Vi er jo ellers i Multi-Regnskab ganske glade for fri konkurrence og fri prissætning, men den "hønen og ægget" situation der stadig eksisterer omkring udbredelsen af e-fakturaer (især i SMV-segmentet) bliver ikke løst hvis it-udbydere sætter en væsentlig pris på oprettelse/brug af e-fakturaer. Så vil man stå om 3-4 år og ikke kunne få øje på nogen som helst besparelser for virksomhederne med den nye bogføringslov.

§6, stk. 2. (Registreringer i fremmed valuta)

Helt overvejende, så bogfører danske virksomheder jo i DKK. Hvis en virksomhed bogfører en udgift på 100 EUR med finansposter på 745 DKK, er det så en "registrering i fremmed valuta"? Under alle omstændigheder bør spørgsmålet om registreringer i fremmed valuta være dækket ind i bilag 1, punkt 1g.

§7, stk. 6. (Formelle certificeringer)

Vi er glade for ikke direkte at blive pålagt konkrete formelle certificeringer, men formuleringerne i bekendtgørelse peger desværre i retning af at Erhvervsstyrelsen meget nemt kan kræve at udbydere som os gennemfører meget dyre certificeringsprocesser.

Formuleringen bør i vores øjne være at krav om certificeringer kun kommer på tale hvis den fremsendte dokumentation ikke er tilfredsstillende og efterfølgende dialog fortsat efterlader tvivl om udbyderens evne til at drive systemet sikkerhedsmæssigt forsvarligt. Først da bør Erhvervsstyrelsen kunne kræve certificeringer gennemført.

Bilag 1, punkt 1 (Virksomhedens transaktioner)

'Transaktionsdato' opfatter vi som f.eks. 'fakturadato' eller datoen for en bankoverførsel, men er der måske snarere en 'leveringsdato'. Det kunne måske eksemplificeres i bekendtgørelsen for at undgå tvivl.

'Tidsmæssig placering i bogføringen (bogføringsdato)' opfatter vi som det tidspunkt bogføringen bliver udført i bogføringssystemet (registreringstidspunkt), men er det korrekt?

Umiddelbart skal oplysninger som registreringstidspunkt, initialer (og bilagsnummer) vel ikke "oplyses" men snarere tildeles af systemet.

Når formålet med store dele af bogføringsloven er at få styr "hvem, hvad, hvornår", så skal man være opmærksom på at man let kan ændre dato/tid på en pc så tidsstempler i et pc-baseret bogføringssystem kan man som udgangspunkt reelt ikke stole på.

Bilag 1, punkt 2 (Sikring af kontrolspor)

Hvor der nu står at vi skal "understøtte.... at der for registreringer altid henvises til et bilag", kunne man præcisere vores opgave til at "henlede opmærksomheden på registreringer uden bilag"?

Det svære spørgsmål omkring kontrolspor er: Fra hvilket tidspunkt gælder det at registreringer ikke må ændres og bilag ikke fjernes?

Nogle systemer opererer med "kassekladde" hvor man kan ændre registreringer frit og sådan set lade registreringer stå hele året uden at "bogføre". Der er typisk intet kontrolspor i denne fase.

Vil man undgå at virksomheder blot kan "blive i kassekladden" og dermed undgå kontrolspor, så kunne det opnås ved et krav til bogføringssystemerne om at have "kontrolspor for alle registreringer der kan indgå i rapporter, afstemninger eller lignende (f.eks. registreringer i kassekladde)"

Bilag 1, punkt 3 (Opbevaring af bilag)

I punkt 3 refereres til bilag som "dokumenterer virksomhedens købs- og salgstransaktioner".

Det virker som en unødigt præcisering at nævne "købs- og salgstransaktioner". Det er svært at forestille sig et bogføringssystem som kun understøtter opbevaring af bilag for køb- og salg, men ikke for andre typer transaktioner.

Et andet spørgsmål gælder e-fakturaer. Opdateringen af bogføringsloven er et stort skridt fremad for e-fakturaer, men hvordan bør/skal e-fakturaer dokumenteres? "Opbevaring af bilag" vil nok af de fleste blive opfattet som f.eks. "pdf-filer", men en e-faktura eksisterer jo ikke som pdf-fil.

Skal det være et krav til de digitale bogføringssystemer at det originale e-faktura dokument (oioubl, xml-form) kan vises/downloads for såvel købsfakturaer som salgsfakturaer? Det vil være en kæmpe hjælp i forhold til at kunne automatisere fremtidige kontrolopgaver hos myndighederne.

Skal det også være et krav til de digitale bogføringssystemer at e-faktura dokumenter kan konverteres til pdf-filer eller et andet format der er nemt at læse?

Bilag 1, punkt 4 (Opbevaring i 5 år)

Normalt skal udbydere af online it-løsninger selvfølgelig slette alle data såfremt en kunde beder om det.

Med kravet om opbevaring i 5 år, så tolker vi formuleringerne således, at vi som udbyder ikke må slette kundens data selv om en kunde eksplicit beder om det. Dette bør klart præciseres således at vi som udbydere enkelt kan henvise til en tydeligt formuleret paragraf.

Mere detaljeret ønsker vi også præciseret om en kunde kan oprette en prøve-konto på et digitalt bogføringssystem og afprøve systemet uden at opbevaringspligten bliver gældende?

Fra vores synspunkt så vi gerne at vi som udbyder af bogføringssystem meddelte myndighederne hvornår en given kunde har valgt vores system, og at det først var fra dette tidspunkt at opbevaringspligten trådte i kraft.

Hvad angår omkostninger for os, så er opbevaringspligten ikke noget der betyder noget for os. Det koster os ned til 9 øre om året pr GB hvilket er (ca) 1.000 MB. En scannet faktura fylder måske gennemsnitligt 2 MB, mens en ikke-scannet pdf faktura typisk fylder 0,05 - 0,1 MB. Så 400 scannede fakturaer og 3.000 ikke-scannede kan altså opbevares for 9 øre pr år tilsammen eller 45 øre for hele 5 års periode. Det er ikke noget problem for os.

Bilag 2, punkt 1 (NemHandel/OIOUBL)

Dette punkt er helt afgørende for at bogføringsloven vil skabe egentlige administrative besparelser. En fuld udnyttelse af potentialet for e-fakturaer i Danmark vil gøre en stor positiv forskel.

Tanken bag NemHandel/OIOUBL-kravet er selvfølgelig at virksomheder med et godkendt bogføringssystem nemt og smertefrit kan sende e-fakturaer til hinanden.

De angivne krav er dog ikke tilstrækkelige til at sikre at det netop bliver nemt og smertefrit.

For det første er det ikke præciseret hvorvidt bogføringssystemer både skal kunne sende og modtage via såvel GLN som CVR adresser. Denne forholdsvis enkle ting vil blokere for udveksling af fakturaer - særligt e-fakturaer til små virksomheder som ikke ønsker omkostningen ved et GLN-nummer. Vi foreslår derfor to nye underpunkter

- f) kunden kan blive registreret som afsender med såvel GLN som CVR efter eget valg
- g) kunden kan sende fakturaer/kreditnotaer til såvel modtagere der har GLN-nummer som til modtagere der er registreret i NemHandel til modtagelse via CVR-nummer

I forhold til det eksisterende underpunkt e (application response), så indikerer det jo at systemerne skal kunne håndtere "BilSimR" profiler, hvor "nes5" os bekendt er bredere anvendt i dag. Det virker relevant at præcisere hvad der skal understøttes, for det er næppe nogen god idé at lave et system som ikke understøtter "nes5".

En yderligere forhindring for "nem og smertefri" e-fakturering er potentielle forskelle i understøttelsen af bilag til fakturaen - herunder indlejrede bilag. Det bør præciseres hvad systemerne skal understøtte - f.eks. med denne formulering...

- h) kunden kan sende og modtage OIOUBL-filer der i UTF-8 ukomprimeret repræsentation fylder op til 20MB
- i) op til 3 indlejrede bilag skal kunne sendes og modtages uden krav til størrelse andet end det samlede krav i underpunkt h

Det er klart at disse punkter kan virke meget detaljerede, men uden præcisering vil der blive unødigt bøvl med udveksling af e-fakturaer. Det vil mindske udbredelsen - især i SMV segmentet - og dermed reduceres den gevinst bogføringsloven ellers skulle opnå på dette område.

Bilag 2, punkt 2 (Peppol BIS)

Fra vores synspunkt kunne vi godt se Peppol BIS som noget der først skulle implementeres senere og ikke i første halvår 2023. Det er i vores øjne bedst at bruge alle kræfterne på at gøre NemHandel til en success først.

Bilag 2, punkt 3 (Bankafstemning)

Hvad angår underpunkt d, så forstår vi ikke denne formulering "bogføringssystemet sikrer, at bankkonto er repræsenteret i kontoplanen". Bogføringssystemet kan jo ikke vide hvilke bankkonti virksomheden har. Det bogføringssystemet kan gøre er at tydeliggøre i kontoplanen hvilke finanskonti der repræsenterer bankkonti, hvilken valuta bankkontoen er i og hvilken bank / kontonummer der er tale om.

Underpunkterne a, b og c synes ok, men hele situationen med at få fat i bankbevægelser fra bankerne er ganske enkelt i en tragisk dårlig forfatning. Løsningerne er helt overvejende enten dårlige eller dyre eller begge dele.

Det er tragisk fordi der spildes masser af arbejdstimer hver måned. Det er tragisk fordi bogholdere alligevel skal kigge i pdf-kontoudtog når data ikke er komplette. Det er tragisk fordi revisorer og myndigheder ikke kan stole på de data som bliver indlæst.

Og ikke mindst... det er tragisk fordi det i forhold til problemets størrelse er enkelt at løse.

Fra Multi-Regnskab har vi tilsendt Erhvervsstyrelsen et længere skriv med et konkret forslag designet til at løse problemerne, og det indebærer et behov for samarbejde med bankerne.

F.eks. er det interessant at bemærke at det nu bliver et krav til bogføringssystemerne at understøtte bankafstemning, men os bekendt er der ikke noget krav til bankerne om at de faktisk skal levere filer de nødvendige filer (foruden PSD2 som både er dyrt og besværligt).

Der er tanker fremme om at udnytte NemHandels-infrastrukturen til billigt og sikkert at få kontoudtog fra bankerne tilsendt bogføringssystemerne. Det ville være ekstremt effektivt og indebære en væsentlig reduktion i administrative byrder. Desuden vil det skabe et stort incitament for små virksomheder til at blive NemHandel-modtagere og dermed hjælpe NemHandel et stort skridt videre.

Bilag 2, punkt 4 (standardkontoplan)

Det er selvfølgelig besnærende med en tanke om en fælles kontoplan for alle virksomheder.

Faktisk har vi jo fra Erhvervsstyrelsen i et par år haft en offentliggjort standardkontoplan "Standardkontoplan-ver.1" (beregnet til mikro-b selskaber).

Forud for nærværende høring er der så offentliggjort "Offentlig-standardkontoplan-version-09" (v1_0, 23.09.2022)

Allerede her kan man jo godt blive lidt forvirret.

Det ville jo ikke være et problem hvis de matchede hinanden, men det gør de ikke. I den ene er konto 5110 "Goodwill, bogført værdi primo" og i den anden "Erhvervede immaterielle anlægsaktiver, øvrige værdireguleringer". I den ene er konto 6260 "Forudbetalinger for varer" og i den anden "Akkumulerede nedskrivninger til tab på tilgodehavender fra tilknyttede

virksomheder". Selv en helt central konto som "Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser" står på hhv. konto 6310 og 6220.

Måske er det bare nogle "smuttere", for der er åbenlyst lagt et stort arbejde i det senest publicerede regneark. Der lægges ud med 500 finanskonti, "180 generelle skattetekniske konti" og intet mindre end 70 momskoder.

Det er et imponerende arbejde, men os bekendt er det sket uden nogen form for dialog med os udbydere af bogføringssystemer som skal bringe standardkontoplaner ud til de faktiske brugere.

Der findes jo andre lande man kan referere til, og lad os tage et kig på Sverige hvor de har "BAS" standardkontoplaner. Her varetages arbejdet af "BAS-intressenternas Förening" som er "en ideell förening vars medlemmar företräder branschorganisationer, intresseföreningar och statliga myndigheter". Der er et website, nyhedsbreve, vejledninger udgivet i bogform, etc.

Hvis en standardkontoplan skal blive andet end en ny administrativ byrde, så skal alle interessenter engageres i opgaven. Det skete ikke med det første forsøg på en standardkontoplan som vel næppe bruges i noget målbart omfang, så der er brug for en ny tilgang.

Fra vores synspunkt synes opgaven med at fastlægge en offentlig standardkontoplan altså ikke at være overstået.

Først og fremmest eksisterer der os bekendt ingen offentliggjort beskrivelse af konkrete målsætninger med den nye standardkontoplan. Hvordan forestiller man sig f.eks. de "skattetekniske konti" og momskoder anvendt? Skal hele konceptet for skatteberegning og momsindberetning omlægges?

Det nuværende udkast bør desuden bearbejdes grundigt og valideres i forhold til et bredt udvalg af behov i personlige virksomheder, driftsselskaber, holdingselskaber, fonde, foreninger, etc.

Vi savner ganske enkelt information og dialog.

Bilag 2, punkt 5 (bogføringsguide/konteringsvejledning)

Der er overladt meget til fortolkning i punkt 5, og det står meget uklart hvad målet med kravet er.

Er målet at systemet skal kunne guide/vejlede ved alle typer bogføringsbehov?

Hvis ikke, hvilke bogføringsopgaver skal der være guide/vejledning til? Er det både bogføring af et varekøb, en obligationsudtrækning, reparation af gulplade-bil, restaurant-besøg, kapitalforhøjelse,

Gælder det såvel valg af finanskonto som moms og skattespørgsmål?

Er det ok hvis systemet peger på en løsning, men ikke får stillet alle de spørgsmål der sikrer at løsningen er korrekt?

Er det tilstrækkeligt blot at inkludere et link til <https://bogføringsguide.skat.dk> ?

Bilag 2, punkt 6 (deling af virksomhedens bogføringsdata)

Det er meget svært at forholde sig til dette spørgsmål om "standardfil" så længe der ikke findes en specifikation af hvordan filen skal se ud.

Nemt bliver det under alle omstændigheder ikke. Lad os tage noget så simpelt som kundenumre og kundenavne. Det ene system tillader måske kun cifre i kundenumre mens det andet også tillader bogstaver. Det ene system tillader kun kundenavne på 50 UTF-8 karakterer, mens det andet tillader 70 karakterer dog begrænset til ISO8859-1 karakterer.

Sådan vil der være en myriade af detaljer og bogføringssystemer er enormt forskellige. Vi kommer aldrig til et sted hvor man uden videre kan trække en fil fra et vilkårligt system, indlæse i et andet, og så kunne være bare nogenlunde sikker på at være kørende.

Vores forslag er at man i stedet for denne (endnu uspecificerede) standardfil etablerer et forum der trin for trin kan udarbejde specifikationer som retter sig mod at løse konkrete behov for virksomheder og regnskabsbranchen.

Bilag 2, punkt 7a (indberetning af årsregnskab)

For de systemer (som Multi-Regnskab) der kan danne færdige årsrapporter i form af XBRL eller iXBRL filer så sker indberetning i 'Regnskab Special' og ikke 'Regnskab Basis'. I det tilfælde giver det absolut ingen mening også at skulle kunne danne en CSV-fil til indlæsning i Regnskab Basis.

Vi foreslår derfor at underpunkt 7b formuleres som

"bogføringssystemet kan kunne uploade enten en CSV-fil med virksomhedernes bogføringsdata til Regnskab Basis eller en XBRL/iXBRL-fil til Regnskab Special, og..."

I forhold til konceptet med at uploade bogføring til Regnskab Basis for at lade virksomheden danne en årsrapport, så er vores opfattelse desværre at det vil føre til endnu flere fejlagtige årsrapporter - herunder manglende/forkert beregning af selskabsskat.

"Upload af bogføring til Regnskab Basis" handler i vidt omfang om det man kan kalde "gør det selv årsrapporter". Det er jo ikke nyt, men inden man fortsætter yderligere i den retning, så bør man grundigt evaluere fejlprocenten i de årsrapporter der bliver afleveret med Regnskab Basis uden professionel assistance. Vores bud er at over 75% ikke overholder lovgivningen.

Bilag 2, punkt 7b (indberetning af moms)

Skattestyrelsens moms-API har desværre ikke ret meget anden funktionalitet end at spare lidt indtastning. Det er fint nok, men vi vil gerne benytte lejligheden til at opfordre til en opdatering af skattestyrelsens moms-API sådan at systemerne bl.a. kan tilgå faktisk foretagne indberetninger og dermed bedre hjælpe virksomheder, bogholdere og revisorer.

Grundet en lidt ældre teknologi er moms-API'et ikke helt enkelt at implementere, så hvis kravet fastholdes er der helt givet nogle it-leverandører der får brug for en dyb indånding.

Bilag 2, punkt 8 og 9 (Meddelelse om NemHandelsregistreret)

Vi ser disse krav som en god måde at få virksomhederne i gang med e-fakturaer, hvilket vi opfatter som deres centrale udbytte af loven.

Når systemerne er klar og godkendt, så tror vi at man vil få størst effekt hvis man

1. sikrer sig at en mængde virksomheder der sender mange b2b fakturaer hver måned er klar til at sende e-fakturaer (både GLN og CVR adresser)
2. forklarer virksomhederne hvad det handler om (informationskampagne)
3. gennemfører en særlig informationskampagne rettet mod bogholdere og revisorer

og først derefter får bogføringssystemerne til at kommunikere om muligheden for at blive oprettet som modtager i NemHandelsregistreret. Ellers vil der være væsentlig risiko for at kunderne vælger ikke at blive oprettet, fordi de ikke aner hvad det handler om og ikke kan se fordelene ved det.

Anden kommentar - Hvem bruger hvilket system?

Med den nye bogføringslov skal virksomhederne registrere hvilket bogføringssystem de benytter, men hvordan skal det foregå?

Overordnet synes følgende målsætninger at være relevante

- Virksomhedernes ledelse skal så tidligt som muligt gøres bevidste om kravet
- Myndighederne skal så hurtigt som muligt og automatisk kunne identificere virksomheder der ikke lever op til kravet
- Myndighederne skal så vidt muligt automatisk og løbende kunne verificere at registreringen er korrekt
- Virksomhedens ophør med brug af et godkendt bogføringssystem skal kunne følges op på
- Det skal være så administrativt enkelt for alle parter som muligt.
- Design med henblik på understøttelse af automatiseret kontrol

Så tidligt som muligt

Ved opstart af en virksomhed bør den eksisterende kommunikation fra Erhvervsstyrelsen udvides til gøre opmærksom på kravet om digitalt bogføringssystem.

Selskaber stiftes i stort omfang gennem ca 5 advokat-services. Her kan man overveje at bede dem henlede stifternes opmærksomhed på kravet.

Hurtig identifikation af dem som ikke lever op til kravet

Der er umiddelbart lagt an til at valget af bogføringssystem anføres ved indberetning af selvangivelse. Den fremgangsmåde vil betyde at virksomhederne kan køre i op til 18 mdr uden at leve op til kravet - herunder også foretage moms-indberetninger m.v. Det synes ikke optimalt i forhold til det man ønsker at opnå med den nye bogføringslov.

Yderligere vil en registrering ved selvangivelse i de fleste tilfælde involvere en revisor som derfor vil skulle forholde sig det til spørgsmål - og i mange tilfælde sikkert blive den person som alt for sent skal informere kunden om at "du har ikke levet op til bogføringsloven"

Endnu en kompleksitet er at en virksomhed naturligvis gerne må anvende forskellige systemer i løbet af året. Skal de så oplyse i hvilke perioder de har anvendt hvilket system?

Det forekommer bedre at valget af bogføringssystem registreres på virk.dk snarest efter en virksomheds oprettelse. Det ville f.eks. kunne gøres parallelt med momsregistrering eller registrering som arbejdsgiver for de virksomheder hvor disse ting er i spil.

Under alle omstændigheder vil en virksomhed uden registrering af bogføringssystem automatisk kunne tilsendes en notits 1-2 måneder efter starten.

Det skal naturligvis bemærkes at der er lagt an til forskellige krav til enkeltmands-virksomheder afhængig af omsætning. Derfor kan det umiddelbart blive lidt sværere at følge op på dem. I et vist omfang vil man nok kunne se på udgående moms. En virksomhed uden registreret bogføringssystem hvor virksomheden indberetter f.eks. 25.000 i udgående moms for et kvartal skal måske tilsendes en note om "husk valg af godkendt bogføringssystem hvis den årlige omsætninger overstiger 300.000 kr".

Løbende verificering af at registreringen er korrekt

En ting er at der registreres et valg af et bogføringssystem. Noget andet er om det er korrekt og bliver ved med at være korrekt.

Flere scenarier vil kunne forekomme

- Der registreres et bogføringssystem, men det er bevidst snyd
- Der registreres et bogføringssystem, men det er kun en "prøve" (trial)
- Der registreres et bogføringssystem, men man bruger faktisk ikke den variant/pakke af bogføringssystemet som er godkendt.
- Der skiftes fra et system til et andet, men registreringen af valgt system ændres ikke
- Kundeforholdet udløber (eller kunden betaler ikke)

Så hvad kan vi gøre for at identificere/undgå disse scenarier med minimalt administrativt besvær?

En væsentlig del af løsningen på dette forekommer at være automatisk registrering fra de godkendte bogføringssystemer til myndighedernes database - altså at bogføringssystemerne løbende informerer myndighederne om hvilke cvr-numre der er "dækket" af deres godkendte systemer.

For en almindelig virksomhed som følger loven og benytter et godkendt bogføringssystem vil registreringen således kunne ske automatisk. Fremgangsmåden sikrer håndtering af samtlige ovenstående scenarier.

For alle cloud-baserede bogføringssystemer bør den tekniske opgave være forholdsvis simpel (under den forudsætning af der laves et fornuftigt API).

Hvis der etableres et sådant API, så vil vi i Multi-Regnskab bestemt foretrække, at der slet ikke kan foretages en manuel registrering af at "denne virksomhed er kunde hos Multi-Regnskab".

I det hele taget kan der stilles spørgsmålstejn ved om det overhovedet skal være muligt på virk.dk eller andet steds manuelt at registrere hvilket bogføringssystem man bruger.

Modellen skal dog kunne håndtere både cloud-løsninger, andre godkendte systemer samt egenudviklede systemer der lever op til kravene.

Vores bud er at langt de fleste udbydere af godkendte bogføringssystemer kan levere en liste af cvr-numre.

Det er derfor meget muligt at den manuelle registrering skal være en undtagelse der stort set kun bruges til egenudviklede systemer, og det vil alt andet lige være større virksomheder. Den manuelle registrering kan eventuelt reduceres til kun at skulle ske ved henvendelse til Erhvervsstyrelsen eller Skat.

Opfølgning af ophør

Vores forslag overfor gør det enkelt for myndighederne at identificere virksomheder der ophører med at være kunde hos et godkendt bogføringssystem.

Datamodellen bør i øvrigt kunne håndtere at en virksomhed er registreret som kunde hos flere godkendte systemer samtidigt. Det vil være forholdsvis almindeligt i forbindelse med skifte fra et system til et andet.

Administrativt enkelt

Modellen hvor bogføringssystemerne foretager og vedligeholder registreringen synes at være det klart enkleste for det store antal kunder hvor leverandøren ved præcist hvem kunden er. Vores bud er at det vil kunne være i størrelsesordenen 99% eller mere.

Det er bl.a. kravet om elektronisk fakturering som nødvendiggør at stort set alle leverandører vil være nødt til at kende deres kunder og have et løbende kundeforhold.

Understøttelse af automatiseret kontrol

Der er lagt an til at myndighederne på et senere tidspunkt skal have mulighed for at gennemføre automatiserede kontroller via elektronisk integration til bogføringssystemerne.

Hvis en virksomhed manuelt havde registreret at "vi bruger Multi-Regnskab" så kunne myndighederne ved en kontrol sende os en elektronisk forespørgsel af f.eks. "bogføring for cvr-nr 11223344 på kontoen for indgående moms i perioden 01.01.2022 til 30.06.2022".

Det kunne umiddelbart give et problem, for det samme cvr-nr kan sagtens være anvendt flere gange. Der kan f.eks. være oprettet et test-regnskab.

Hvis det derimod var Multi-Regnskab der havde stået for registreringen, så kunne vi have sendt en nøgle med. Altså noget i stil med. "Cvr-nr 11223344 benytter det godkendte bogføringssystem Multi-Regnskab i perioden 01.01.2022 til 31.12.2022 og er identificeret med nøglen ABCDEF12345".

Herefter kan myndighederne angive denne nøgle ved elektroniske forespørgsler, og så har vi i systemet sikkerhed for at kunne finde de rigtige regnskabstal.

Anden kommentar - 2 styrelser, men (forhåbentlig) 1 løsning

I forlængelse af foregående afsnit om at registrere valg af bogføringssystem, så bør man også tage et andet krav i betragtning - nemlig at bogføringssystemerne skal understøtte det eksisterende "Moms-API".

I dag giver en virksomhed deres bogføringssystem adgang til "MOMS-API'et" med en mekanisme der hos skat hedder "NemVirksomhed - adgang for regnskabssystemudbydere".

Det ville være trist hvis man fremover får en forklaring om at

Tak fordi du har valgt System X

- 1. Først skal du ind på www.skat.dk og vælge System X under "NemVirksomhed - adgang for regnskabssystemudbydere"*
- 2. Dernæst skal du ind på virk.dk og vælge System X under "Valg af godkendt bogføringssystem"*
- 3. Og potentielt også.... Til sidst skal du på www.nemhandel.dk og bekræfte at indgående e-fakturaer til din virksomheder skal sendes til system X*

Lad os få samlet disse ting på en let tilgængelig måde - eller i størst muligt omfang automatiseret som skitseret i foregående afsnit. Det vigtige her er også at få samlet/koordineret systemer fra Erhvervsstyrelsen og Skattestyrelsen.

Steffen Bering Jensen
Direktør

Multi-Regnskab ApS
Lautruphøj 5-7
2750 Ballerup

sbj@multiregnskab.dk

Daniel Yuki Bujandric

Fra: Anugya Pateria <anugya.pateria@oracle.com>
Sendt: 27. oktober 2022 15:16
Til: Daniel Yuki Bujandric; atvickja@erst.dk
Cc: Carlos Saez
Emne: Oracle's reply to public consultation j. No. 2022-11381

Hello team,

By way of introduction, I work with the Oracle Applications Global Strategy team in product development. In our role focused on global, regional and country specific legal requirements we have considerable experience working closely with government agencies across EMEA, APAC, and the Americas including for e-invoicing specifications. We'd welcome the opportunity to collaborate directly with your team in sharing our global perspective on the legislative/specification trends on e-invoicing and digitalization in the accounting and tax areas.

Below is Oracle's feedback to the 'Danish draft executive order on requirements for registration of digital accounting systems' public consultation j. No. 2022-11381. Specially, we have addressed requirements related to E-invoicing, Danish specific Standard Audit File for Tax (SAF-T) format, and Registration of digital software systems requirements:

1. Electronic invoicing format (**Appendix 2 in the document Udkast til bekendtgørelse om krav til digitale standard bogføringssystemer**): we recommend adhering to the PEPPOL / EU-CIUS e-invoicing standard. We highly recommend avoiding variances from the standard as this will increase compliancy costs with other EU Member States, facilitating both domestic and cross-border e-invoicing and increasing the efficiency of fiscal controls.
2. Standard Audit File for Tax (SAF-T) (**Danish SAF-T Financial data, version 0.9**): We understand the Danish SAF-T format is based on the OECD standard in XML format with minor differences. We recommend strictly adhering to OECD SAF-T (as is the case of the extended version of the Luxembourg SAF-T) and allowing the use of CSV files, as is the case of the German GoBD

Additionally, we kindly request further clarifications and an opportunity to discuss the following items with the Danish Business Authority:

- Compliance dates for registration and certification requirements for the digital accounting systems, implementation of the 24-May-2022 Bookkeeping Act provisions, SAF-T reporting and e-invoicing
- Additional details regarding the registration and certification process for the digital accounting systems, including the documentation required, specific back-up requirements and data integrity requirements
- Additional details regarding the Business software usage notification process (**Section 8,9 of Appendix 2 in the document Udkast til bekendtgørelse om krav til digitale standard bogføringssystemer**)
- With regards to e-invoicing and SAF-T, must they be delivered directly by the software vendor in the ERP, or can they be set-up and implemented by the software users?

We hope to have an opportunity to meet and work with the Danish Business Authority-team and share examples of how similar initiatives are being carried out in other countries.

Best Regards,

ORACLE

Anugya Pateria, Principal Product Strategy Manager
Mobile: +91.984.574.0128
Oracle Applications Development
OTH Block C Floor 7 Office 7391, 560103 Bengaluru

Daniel Yuki Bujandric

Fra: 19kontor@rigsrevisionen.dk
Sendt: 5. oktober 2022 08:12
Til: Daniel Yuki Bujandric; Victor Kjær
Emne: Hørings svar vedr. udkast til bekendtgørelser om krav til samt anmeldelse og registrering af digitale standard bogføringssystemer (ERST j.nr.: 2022-11381)

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Fuldført

Erhvervsstyrelsen har den 29. september 2022 sendt udkast til bekendtgørelser om krav til samt anmeldelse og registrering af digitale standard bogføringssystemer i høring.

Ministeriernes forpligtelse til at høre Rigsrevisionen er fastlagt af rigsrevisorloven, §§ 7 og 10 (Lovbekendtgørelse nr. 101 af 19/01/2012) og angår revisions- og/eller regnskabsforhold, der kan have betydning for Rigsrevisionens opgaver.

Vi har gennemgået de bekendtgørelserne og kan konstatere, at de ikke omhandler revisions- eller regnskabsforhold i staten eller andre offentlige virksomheder, der revideres af Rigsrevisionen.

Vi har derfor ikke behandlet henvendelsen yderligere.

Med venlig hilsen

Mette E. Matthiasen
Specialkonsulent

Landgreven 4
DK-1301 København K

Tlf. +45 33 92 84 00
Dir. +45 33 92 85 73
mem@rigsrevisionen.dk

www.rigsrevisionen.dk

Læs om Rigsrevisionens behandling af personoplysninger [her](#)

Fra: Daniel Yuki Bujandric <DanBuj@erst.dk>

Sendt: 29. september 2022 15:10

Til: 92grp@92grp.dk; tdc@92grp.dk; hgjording@92grp.dk; bss@au.dk; samfund@advokatsamfundet.dk; samfund@advokatsamfundet.dk; amnesty@amnesty.dk; sborges@amnesty.dk; ac@ac.dk; ae@ae.dk; pote@atp.dk; info@bryggeriforeningen.dk; info@cfu-net.dk; info@cepos.dk; sekretariat@cereda.dk; info@concorddanmark.dk; cbs@cbs.dk; sekretariatet@csrforum.dk; csrforum@csrforum.dk; dvca@dvca.dk; nationalbanken@nationalbanken.dk; DRC@thehost.dk; danmarks@skibskredit.dk; dst@dst.dk; dtu@dtu.dk; daf@shareholders.dk; da@da.dk; de@de.dk; hoerings sager@danskerhverv.dk; hoering@di.dk; lwh@di.dk; info@dieh.dk; dirf@dirf.dk; Dansk.standard@ds.dk; info@d-i-f.dk; info@dmogt.dk; mail@danskeadvokater.dk; dfl@dfl.dk; info@danskemaritime.dk; info@danishshipping.dk; regioner@regioner.dk; dt@datatilsynet.dk; dsk@dks.dk; sekretaer@aktuarforeningen.dk; MikaelSjoberg@Oestrelandsret.dk; dommerforeningen@gmail.com;

October 27, 2022

Sovos response to Public consultation of decrees on digital accounting systems

Sovos welcomes the opportunity given by the Danish Business Authority, to provide input in a public consultation on the draft notices on requirements for digital accounting systems.

Sovos acknowledges the need and pursuit by governments and tax administrations to increase the effectiveness of tax and other public administration controls as well as increase process automation on the taxpayer side, by technology-driven modernization of processes, thus reducing the administrative burden on both companies and tax administration. The Danish draft regulations are a good example of such digitization by automating companies' accounting processes in a harmonized manner.

Although current Danish regulations, including the new accounting law ("**Law**") - *Lov om bogføring* introducing digital accounting requirements, do not entail any requirements regarding mandatory e-invoicing, it seems that the Law and associated draft notices lay the foundation for a possible future e-invoicing mandate, to be duly introduced by the Minister for Industry, Business and Financial Affairs when the time is ripe.

In the sections below, Sovos provides input for specific points of the digital accounting requirements and potential e-invoicing mandate to utilize the full potential of such digitization efforts.

1. PEPPOL BIS Format

The Law introduces a digital accounting requirement for a large part of Danish companies and envisages the use of a digital accounting system as a method to comply with digital accounting requirements.

According to the draft notices, the digital accounting systems must be able to support the automatic sending and receiving of e-invoices. More specifically, these systems must be designed in a way that they can send and receive e-invoices, e-credit notes, message level responses and invoice responses in Peppol BIS format.

Sovos welcomes a requirement based on the Peppol standard since it would enable Danish businesses to carry out relatively friction free international transactions with businesses from other EU and non-EU countries that use PEPPOL standards.

Sovos understands that the draft regulations merely require digital accounting systems to support the Peppol BIS standard, with no obligation for these systems to connect to the Peppol eDelivery Network. Sovos kindly suggests that such prospective rules that would require taxpayers to connect to the Peppol Network be also made available in a public consultation process prior to its introduction, as this will require other considerations such as connection to a Peppol Access Point.

2. Considerations Regarding Potential E-Invoicing Mandate

Sovos recognizes that the Law does not entail any mandatory e-invoicing requirements. However, looking at the rules on digital accounting systems as described above together with Section 18 of the Law¹, it appears that Denmark could be the next country in the EU that would require taxpayers to invoice electronically, by either introducing a post-audit e-invoicing mandate or by introducing a CTC system where the invoice information is submitted to tax administration just before, during or just after the actual exchange of such data between the parties to the underlying transaction.

Sovos recognizes, like the EU Commission in its report *VAT in the Digital Age*, the benefits of mandating e-invoicing and the submission or access to such data from a tax administration perspective. For the introduction of a CTC system we would like to recommend the International Chamber of Commerce's *Practice Principles for Implementation of CTCs* when it comes to aspects to consider to avoid any potential negative impact on domestic commerce as well as cross-border trade. Sovos also invites you to visit the 2022 edition of Sovos' yearly Trends report ([freely available on](#)) where our specialists analyze the trends towards CTCs.

Sovos fully understands that the details in Denmark for mandatory e-invoicing have yet to be set out. Bearing that in mind, we would kindly invite the Danish authorities to take into consideration the below topics in addition to the ICC principles mentioned above if and when it is time to decide on the functions and specifications of a potential future e-invoicing system:

a. VAT in the Digital Age

The European Commission has been working on an action plan for fair and simple taxation and has published Final Reports discussing the best options for the European market to fight tax fraud and benefit businesses with the use of technology.

According to the report, the best policy choice would be the introduction of an EU-wide CTC e-invoicing system covering both intra-EU and domestic transactions. Member States with an existing e-invoicing system would be able to keep this in the short term via a standstill clause, provided they ensure interoperability with the new EU system.

The European Commission is expected to announce a legislative proposal in the upcoming weeks that will cover VAT reporting obligations and e-invoicing.

Sovos understands and welcomes that the Danish authorities wait for the Commission proposal before designing a Danish e-invoicing system, to ensure interoperability with the new EU system.

b. The Decentralized CTC and Exchange Model (DCTCE)

The independent expert report '*Next Generation Model Decentralized CTC and Exchange*' (supported by EESPA, openPEPPOL and other key stakeholder groups) describes a next generation model for the reporting of VAT and similar indirect taxes to Tax Administrations, which is fiscally effective and mutually beneficial for stakeholders. The report argues that the greatest benefits can only be realised when an e-

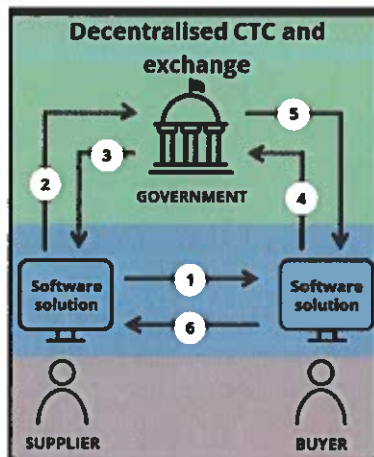
¹ **Section 18.** *Upon consultation with the Minister for Taxation, the Minister for Industry, Business and Financial Affairs may lay down rules requiring companies covered by section 16 (1) and section 17 to record their transactions regarding purchases and sales with e-invoices as documentation of the transactions.*

SOVOS

invoicing system allows businesses to automate other processes as well as invoicing. This report may be of interest should Denmark consider implementing a CTC system.

While the e-invoicing implementation model, where the tax administration serves as a delivery channel between the supplier and the buyer, has received much attention in recent years and been implemented in e.g. Italy, the DCTCE model argues that this model creates a 'single point of failure' for all critical data flows in an economy, where any disruption in performance by the central CTC platform could jeopardize supply chains and consumer trust. To avoid such an effect, DCTCE proposes a network of certified service providers that validates and exchanges business documents, such as currently envisaged by France e.g. The data is provided to a CTC Platform only after the quality and compliance of the data has been ensured by such service providers.

A process design that could reconcile these objectives could look as follows:

Please see the report for more information: [A Next Generation Model For Electronic Tax Reporting And Invoicing](#)

3. Final Remarks

Sovos welcomes the Danish authorities' efforts to increase the effectiveness of tax and other public administration controls and efficiency of taxpayer processes by technology-driven modernization. With its team of experts with long industry and regulatory experience in the field of global CTC reform and international e-invoicing, Sovos has over the past 15 years been in dialogue with numerous tax administrations that are evaluating or have implemented e-invoicing systems. We remain at your disposal should you wish to discuss the feedback provided above, in further detail, by contacting Anna Norden (anna.norden@sovos.com) and Enis Gencer (enis.gencer@sovos.com).

Daniel Yuki Bujandric

Fra: Rasmus Bendix <rasmus@storebuddy.dk>
Sendt: 18. oktober 2022 14:27
Til: Daniel Yuki Bujandric; Victor Kjær
Emne: Jeres formulering af hvem der er et digitalt bogføringssystem er kritisk
Vedhæftede filer: Høringssvar på bekendtgørelse om digitale bogføringssystemer.docx

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket

Hej

Jeg har forsøgt at råbe jer op både på møder og på mailen for at få jer til at tage stilling til jeres formulering vedr. digitale bogføringssystemer og den nye bogføringslov. Jeg synes jeres definition af hvad et digitalt bogføringssystem er, er alt, alt for bred i forhold til hvad der er tanken bag.

Den vil komme til at ramme *alle virksomheder* der arbejder med software der kan automatisere regnskabet, i sin nuværende formulering. Det er i hvert fald sådan jeg læser det. Dermed også en masse virksomheder der ifølge jeres formuleringer, skal implementere features, der ikke har relevans for sine brugere fordi brugerne allerede har dem i det faktisk regnskabsprogram.

Jeg vedhæfter et worddokument med min tidligere korrespondance med jeres postkasse om digital bogføring, samt mine opfølgende kommentarer til udkastet. Jeg håber i vil læse det igennem.

Jeg savner lidt et offentligt svar på om i vurderer at folk som os, der bare automatiserer regnskab for virksomheder ved at tilbyde software, der integrerer til regnskabsprogrammerne også er omfattet og dermed skal implementere unødige features som f.eks. i paragraf 8 i bekendtgørelsen om digitale bogføringssystemer.

Læs gerne mit word dokument jeg har vedhæftet, hvor jeg har oplistet mine generelle bekymringer og årsagen til dem.

Sig til hvis i har brug for at spørge mig om noget i forbindelse med denne mail. Jeg står til rådighed.

--

Rasmus Bendix-Struve

COO

Storebuddy ApS

+4527631934

rasmus@storebuddy.dk

www.storebuddy.dk

Købmagergade 22, 3., 1150 København K, Denmark

Det her er et uddrag af tidligere mailkorrespondance med jeres postkasse for at få svar på mine spørgsmål vedr. Den nye bogføringslov og udkast til bekendtgørelsen om digitale bogføringssystemer.

Hej med jer

For kontekst: Vi hedder Storebuddy og vi integrerer folks webshops, betalingsgateways og indlødere til vores platform, så vi kan automatisere bogføring og afstemning for dem.

Jeg har forsøgt at få jer til at tage stilling til følgende ting.

Nu til spørgsmålet/min bekymring:

I nævner at det med tiden bliver et krav, at alle salgsbilag skal opbevares i økonomistyringssystemet.

Spørgsmål 1.

Vi har e-commerce virksomheder som kunder, der generer flere ordrebekræftelser i løbet af en dag, end bogføringssystemernes API'er ville kunne håndtere at modtage en PDF på. Det er ikke realistisk hverken for os, e-commerce virksomhederne, eller bogføringssystemerne at skulle opbevare salgsbilagene i regnskabsprogrammet. Så vil det være et ufravigeligt krav, eller bør man ikke overveje, at indbygge undtagelser - som f.eks. for virksomheder, hvor det originale salgsbilag (faktura/ordre) genereres i et eksternt salgsregistreringssystem (webshops/kassesystemer/abonnementsstyringssystemer)?

Min bekymring er, at det ellers vil være konkurrenceforvridende, da regnskabsprogrammerne ville være nødt til at skruer prisen gevaldigt op for især e-commerce virksomheder, samt detailhandlen og abonnementsvirksomheder, da det især er disse der genererer mange transaktioner.

Spørgsmål 2

Vi går meget op i at sørge for at revisorerne har fuld tilfredshed ift. kontrol - og transaktionsspor på der registreringer der føres i bogføringssystemet. Vi savner dog lidt en eksplicit beskrivelse af, hvorvidt virksomheder med eksterne salgsregistreringssystemer (webshops, kassesystemer, abonnementsystemer osv) kan nøjes med, at lave samleregistreringer i regnskabsprogrammet jf. den nye lov, så længe transaktions - og kontrolspor sikres. Altså at der i bogføringsteksten på registreringen/transaktionen i bogføringssystemet står angivet en reference til den/de originalbilag, der er genereret i et andet system og som transaktionen dækker over?

Årsagen til at der er grund til at overveje spørgsmål 2, er at revisorerne stadig skal kontrollere transaktionssporet, kontrolsporet og ved detailtest kontrollere bilagene i de eksterne systemer, hvis de skal bruge et stærkt revisionsbevis ved revisionen. **Så de skal alligevel kontrollere til de originale bilag fra webshoppen.** Så for mig giver det ikke så meget mening, at pålægge virksomhederne denne byrde med at skulle registrere alt særskilt og gemme alt i bogføringssystemet.

Det vigtigste må vel være, at hhv. skat og revisoren kan spore registreringer til de originale bilag?

Ps. Tidligere revisor her

Spørgsmål 3:

I skriver på jeres website:

"Et digitalt bogføringssystem er efter den nye § 3 en digital service eller software, som indeholder funktioner, der gør det muligt for jer som virksomhed at registrere transaktioner samt opbevare registreringer og bilag, eller som minimum en fuldstændig sikkerhedskopi heraf, på en server hos en udbyder eller en anden tredjepart."

Vi kan generere en faktura for vores kunder på baggrund af en ordrebekræftelse i deres webshop. Årsagen er at webshop-systemerne ikke nødvendigvis genererer en faktura, men kun en ordrebekræftelse. Er man så at betragte som bogføringssystem? Ellers er man bare integrator? eller at betragte som et eksternt salgsregistreringssystem?

Jeg tænker der må være andre der opretter bilag, eller behandler transaktioner og sender dem ind i regnskabsprogrammet, der må have spurgt om nogenlunde det samme. For vi opbevarer jo bilag, men vi opbevarer ikke originalbilaget - giver det mening?

På forhånd tak for at læse mit alt for lange skriv. Jeg ser frem til at høre fra jer :)

SVAR: fra digitalbogfoering@erst.dk

Kære Rasmus

Du har muligvis set, at Erhvervsstyrelsen bl.a. har sendt bekendtgørelsen om krav til digitale standard bogføringssystemer i høring. Hvis du har, har du muligvis allerede fået svar på dine spørgsmål. Høringen kan tilgås her <https://hoeringsportalen.dk/Hearing/Details/66856>

Det fremgår af bekendtgørelsens § 2, at et digitalt bogføringssystem skal forstås som en digital service eller software, som indeholder funktioner, hvor virksomheder kan registrere transaktioner og opbevare registreringer og bilag eller som minimum en fuldstændig sikkerhedskopi heraf på en server hos en udbyder eller en anden tredjepart. Af stk. 2 fremgår det videre, at dette også gælder de moduler og udvidelser til systemer, som anvendes til digital opbevaring af registreringer og bilag samt af sikkerhedskopier af sådanne dokumenter.

Det betyder, at man sagtens vil kunne anvende fx et særskilt salgsregistreringssystem til generering og opbevaring af salgsbilag, så længe kontrolsporet er intakt. Dvs. at der bl.a. er en entydig reference fra finanssystemet til dokumentationen/bilag i det særskilte opbevaringsmodul. I den situation bliver det særskilte modul eller system efter reglerne så en del af bogføringssystemet og vil skulle leve op til de samme krav, herunder til fx sikkerhed.

Det vil fortsat være den udbyder, der markedsfører ét samlet bogføringssystem, som skal lade sig registrere hos Erhvervsstyrelsen og som har ansvaret for, at det samlede system, der udbydes, lever op til kravene i bekendtgørelsen – uanset at denne udbyder måtte anvende tredjepartsleverandører til dele af systemet.

Vi håber det besvarede dine spørgsmål.

Mvh Erhvervsstyrelsen

Min kommentar på den mail og opfølgning i gerne må tage til efterretning:

Kære Rasmus

Du har muligvis set, at Erhvervsstyrelsen bl.a. har sendt bekendtgørelsen om krav til digitale standard bogføringssystemer i høring. Hvis du har, har du muligvis allerede fået svar på dine spørgsmål. Høringen kan tilgås her <https://hoeringsportalen.dk/Hearing/Details/66856>

Nej der har jeg ikke fået svar på mine spørgsmål. Men jeg få oftere og oftere spørgsmål fra revisorer og andre interessenter, der ønsker at vide om vi har tænkt os at lave de ting, der står i bekendtgørelserne, selvom vi ikke er et regnskabsprogram/digitalt bogføringssystem.

Det fremgår af bekendtgørelsens § 2, at et digitalt bogføringssystem skal forstås som en digital service eller software, som indeholder funktioner, hvor virksomheder kan registrere transaktioner og opbevare registreringer og bilag eller som minimum en fuldstændig sikkerhedskopi heraf på en server hos en udbyder eller en anden tredjepart **1**. Af stk. 2 fremgår det videre, at dette også gælder de moduler og udvidelser til systemer, som anvendes til digital opbevaring af registreringer og bilag samt af sikkerhedskopier af sådanne dokumenter. **2**

1. Citat: "Digitalt bogføringssystem skal forstås som en digital service eller software, som indeholder funktioner, hvor virksomheder kan registrere transaktioner og opbevare registreringer og bilag" citat slut.

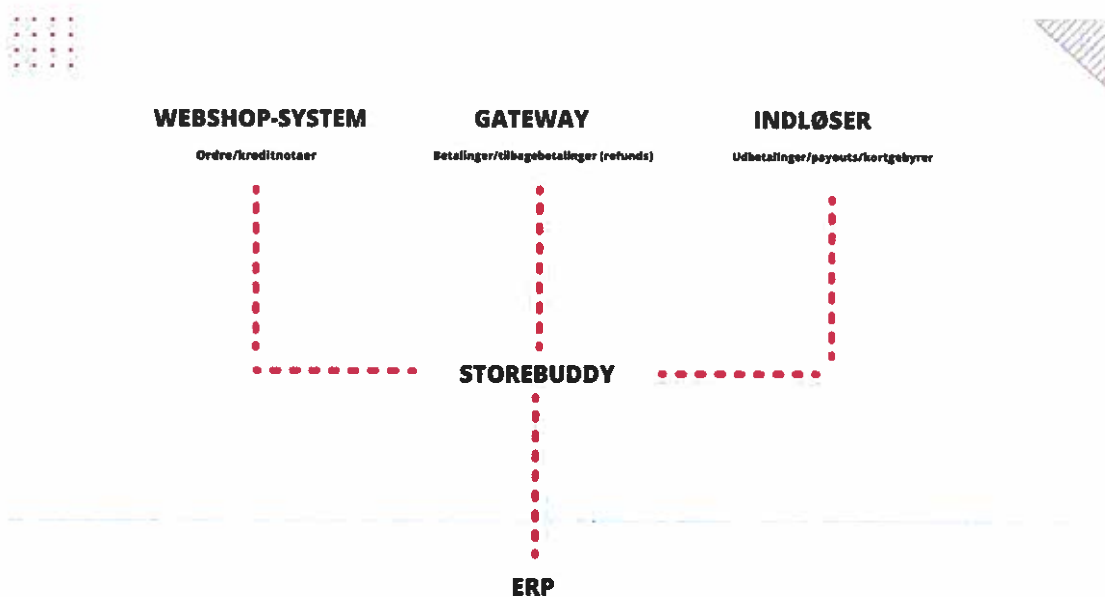
Men ud fra den formulering, så er alle systemer, hvor der er genereret et bilag, der ender i regnskabsprogrammet jo omfattet af bekendtgørelsen? Det kan da ikke være meningen? I kan jo klikke her og kigge igennem alle de virksomheder, der er omfattet af jeres formulering jf. jeres svar. Og dermed er underlagt alle bestemmelserne om understøttelse af Nemhandel fakturering, opbevaring osv. Osv. selvom det IKKE har noget med deres virksomhed eller forretningsområde at gøre, eller ville have relevans for deres produkt. <https://www.e-conomic.dk/apps-og-udvidelser> -

2. Vi er ikke en udvidelse eller et modul til f.eks. e-conomic - e-conomic har ingen kontrol over os. Vi er en selvstændig virksomhed, der integrer til e-conomic via deres API. De har et åbent API ligesom de fleste andre online regnskabsprogrammer.

Det betyder, at man sagtens vil kunne anvende fx et særskilt salgsregistreringssystem til generering og opbevaring af salgsbilag, så længe kontrolsporet er intakt. Dvs. at der bl.a. er en entydig reference fra finanssystemet til dokumentationen/bilaget i det særskilte opbevaringsmodul. I den situation bliver det særskilte modul eller system efter reglerne så en del af bogføringssystemet og vil skulle leve op til de samme krav, herunder til fx sikkerhed.

Det vil fortsat være den udbyder, der markedsfører ét samlet bogføringssystem, som skal lade sig registrere hos Erhvervsstyrelsen og som har ansvaret for, at det samlede system, der udbydes, lever op til kravene i bekendtgørelsen – uanset at denne udbyder måtte anvende tredjepartsleverandører til dele af systemet.

Jeg har prøvet at tegne det op for jer her:

Mange virksomheder har et webshopsystem, en betalingsgateway og en indløser. Det er her alle originalbilag til deres bogholderi dannes og opbevares. Efter jeres definition af digitale bogføringssystemer, så er disse systemer jo nu også bogføringssystemer. Men nogle webshops er open-source systemer. De har ikke en ledelse man kan rette henvendelse til. Så hvis man

ikke kan få dem til lave ændringer så de følger alle jeres nye regler, så får den almindelige virksomhed nu bøder fordi de har baseret deres forretning på en sådan webshop-plattform?

Og webshopsystemer såsom Shopify, der er kæmpe og multinationale kommer ikke til at respektere jeres definition og lave nogen form for rettelser i deres system. Skal de webshops der er bygget på Shopify

Det er *ikke en mulighed* at overføre alle de bilag til regnskabsprogrammet. Nogen af de her virksomheder genererer 10.000 ordre om dagen. Det er ikke muligt at overføre den datamængde af bilag via regnskabsprogrammernes API'er.

Vi håber det besvarede dine spørgsmål.

Mvh Erhvervsstyrelsen

Hvis vi ligeskal koge det ned:

Jeres definition rammer alle der laver software til automatisering af bogholderiet. Selvom vi ikke er digitale bogføringssystemer. Jeg tænker ikke at det er meningen, at den underskov af virksomheder, der rent faktisk automatiserer regnskabsarbejdet og sparer virksomhederne tid og penge skal pålægges alle kravene i bekendtgørelsen af digitale bogføringssystemer?

Herunder:

“§ 8. En udbyder af et digitalt standard bogføringssystem skal sikre, at systemet opfylder kravene i bilag 2 til:

- 1) Automatisk fremsendelse og modtagelse af e-faktura.
- 2) Mulighed for at afstemme virksomhedens bogføring med virksomhedens bankkonto.
- 3) Mulighed for kontering efter en offentlig standardkontoplan der dækker årsregnskab og moms.
- 4) Korrekt bogføring gennem en bogføringsguide eller konteringsvejledning.
- 5) Deling af virksomhedens bogføringsdata.
- 6) Indberetning af årsregnskab og moms.
- 7) Meddelelse om mulighed for oprettelse i Nemhandelsregisteret.
- 8) Tilmeldingsfunktionalitet til Nemhandelsregisteret.”

Ovenstående har jo ikke relevans for vores kunder i og og med at den funktionalitet er samlet i et digitalt bogføringssystem. Ikke hos os, der automatisk sender registreringer og transaktioner derind. Så jeg forstår ikke hvorfor der lægges op til en formulering, der inddrager alle os, der bare har en selvstændig app, der kan integreres til et regnskabsprogram. Måske i kunne hjælpe mig med at belyse det?

Og forhåbentlig fortælle mig, at det ikke er tanken med bekendtgørelsen, at alle der bygger automatiseringssoftware der integrerer med online bogføringssystemerne, skal være omfattet. Især af paragraf § 8.

Tak fordi i læste med. Jeg ved godt det er en lang mail. Men jeg håber i vil tage det op til overvejelse og sørge for at beskrivelsen ikke rammer så bredt, da det vil gå imod formålet (effektivisering og besparelser).

Daniel Yuki Bujandric

Fra: Patrick Rodrigues Nørregaard <pno@unik.dk>
Sendt: 25. oktober 2022 13:57
Til: Daniel Yuki Bujandric; Victor Kjær
Emne: J. nr. 2022-11381 – Høring over udkast til bekendtgørelser om krav til samt anmeldelse og registrering af digitale bogføringssystemer
Vedhæftede filer: Udfordring kontoplan.jpg
Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Fuldført

J. nr. 2022-11381 – Høring over udkast til bekendtgørelser om krav til samt anmeldelse og registrering af digitale bogføringssystemer

Erhvervsstyrelsen har ved høringsbrev af 29. september 2022 sendt ovennævnte bekendtgørelser i høring med svarfrist d. 27. oktober 2022.

Unik System Design (Unik) takker for muligheden for at kommentere udkastet til bekendtgørelserne.

Vi har nedenstående bemærkninger:

Forslag til præcisering vedr. § 7 (IT-sikkerhed)

Unik tolker udkastet til bekendtgørelsen vedr. IT-sikkerhed således, at der er taget udgangspunkt i cloudbaserede digitale bogføringssystemer i forhold til de krav, der skal opfyldes.

Vi foreslår på den baggrund, at det præciseres i §7, at disse krav ikke vedrører hybride digitale bogføringssystemer defineret i §2, stk. 4. Det bør derudover præciseres, at kravet er gældende for den automatiske og løbende sikkerhedskopiering af registreringer og bilag, som opbevares hos en tredjepart.

Bemærkning vedr. § 8, stk. 1 nr. 3 og 6 og bilag 2, pkt. 4 og pkt. 7, litra a (standardkontoplaner)

Jf. § 8 stk. 1, nr. 3 og bilag 2 punkt 4 tales om en "fællesoffentlige standardkontoplan" og jf. § 8 stk. 1, nr. 6 og bilag 2 punkt 7, litra a skal bogføringssystemet understøtte upload af en CSV-fil til Regnskab Basis. Jvfr. vejledningen til Regnskab Basis er det en forudsætning for indberetning af en CSV-fil, at der benyttes en standardkontoplan (<http://erhvervsstyrelsen.dk/standardkontoplan>)

Hvis man anvender den fællesoffentlige standardkontoplan, er det ikke muligt at lave en simpel mapning pr. konto til Regnskab Basis standardkontoplanen. Det skyldes, at den fællesoffentlige standardkontoplan ikke indeholder konti med og uden moms, som Regnskab Basis standardkontoplanen gør, hvorfor man skal helt ned på posteringsniveau, for at lave denne mapning. Som vi ser den fællesoffentlige standardkontoplan, kan den ej heller anvendes på virksomheder med både momspligtige og ikke momspligtige aktiviteter – se billedet "Udfordring kontoplan"

Unik opfordrer til, at den fællesoffentlige standardkontoplan tilpasses, så den kan matches til Regnskab Basis standardkontoplanen samt understøtte virksomheder med både momspligtige og ikke momspligtige aktiviteter.

Forslag til præcisering vedr. § 8, stk. 1, nr. 4 og bilag 2, pkt. 5 (konteringsvejledning)

I branchespecifikke bogføringssystemer har de enkelte kunder vidt forskellige kontoplaner. Udbyderen har derfor svært ved at definere en konteringsvejledning til de individuelle kontoplaner.

Vi foreslår på den baggrund et nyt litra c i bilag 2, pkt. 5 i stil med: ...eller bogføringssystemet skal understøtte, at brugerne selv kan indtaste en konteringsvejledning for den enkelte konto.

Forslag til præcisering vedr. § 8, stk. 1 nr. 5 og bilag 2, pkt. 6, litra a og b (generering og eksport af SAF-T fil)

Unik har i forløbet op til publicering af udkastet til bekendtgørelsen antaget, at "virksomhedens bogføringsdata" beskriver oplysninger om transaktioner samt tilknyttede bilag.

Vi konstaterer, at SAF-T formatet indeholder langt flere oplysninger end dette.

Vi foreslår på den baggrund, at det præciseres i bilag 2, pkt. 6, litra a og b, at de data der skal indeholdes, er de data som er præciseret i bilag 1, pkt. 1.

I praksis vil det betyde, at det så bliver til følgende elementer i SAF-T formatet:

- Header
- GeneralLedgerAccounts
- TaxTable
- GeneralLedgerEntries

Dette er også baseret på, at der på side 18 og 63 i "teknisk dokumentationversion-0_9.pdf" er angivet Optional for alle MasterFiles elementerne hhv. SourceDocuments.

Forslag til præcisering vedr. § 8, stk. 1 nr. 5 og bilag 2, pkt. 6, litra c (import af SAF-T fil)

Unik anser det ikke for sandsynligt, at der kan laves en teknisk løsning, som muliggør overførsel af data via SAF-T formatet med efterfølgende idriftsættelse.

Overførsel af data fra andre systemer medfører altid konvertering og databearbejdning med konverteringstabeller grundet forskelle i systemopsætninger m.m. Selv data udvekslet mellem to kunder, der anvender samme system, vil kræve konvertering og databearbejdning.

Vi foreslår på den baggrund, at det præciseres i bilag 2, pkt. 6, litra c, at import af SAF-T filen kun er til visning og opbevaring. Hvis det er et krav, at data fra SAF-T filen skal indlæses i selve bogføringssystemet, skal det præciseres, at dette kan kræve assistance fra systemudbyderen.

Vi foreslår også en præcisering af bilag 2, pkt. 6, litra c, at import af data kun er ved skift af systemudbyder.

Venlig hilsen

Patrick Rodrigues Nørregaard
Forretningsanalytiker

M +45 27 27 11 05

D +45 76 42 11 05

UNIK

Solutions that work for you

[Unik System Design A/S](#)

T +45 76 42 11 00

Unik.dk

Tilmeld dig nyhedsmailen [her](#)

Årsregnskab
FALLESØFFENTLIG STANDARDKONTOPPLAN

Værdi af
1 mio. kr.

Erhvervs- og
Boligregisteret
Bilag 2, version 1

Linje	Beskrivelse	Værdi	År
1000	Nettomsætning	1000	1
1010	Salg af varer og ydelser mv/moms	1050	1
1050	Salg af varer udlænd, EU	1100	1
1100	Salg af varer udlænd, ikke-EU	1150	1
1150	Salg af ydelser udlænd, EU	1200	1
1200	Salg af ydelser udlænd, ikke-EU	1250	1
1250	Ejendomskøbt salg	1300	1
1300	Nettomsætning	1350	1
1350	Nettomsætning	1400	1
1400	Nettomsætning	1450	1
1450	Nettomsætning	1500	1
1500	Nettomsætning	1550	1
1550	Nettomsætning	1600	1
1600	Nettomsætning	1650	1
1650	Nettomsætning	1700	1
1700	Nettomsætning	1750	1
1750	Nettomsætning	1800	1
1800	Nettomsætning	1850	1
1850	Nettomsætning	1900	1
1900	Nettomsætning	1950	1
1950	Nettomsætning	2000	1

Fællesoffentlig standardkontoplan

V.1.0

23.09.2023

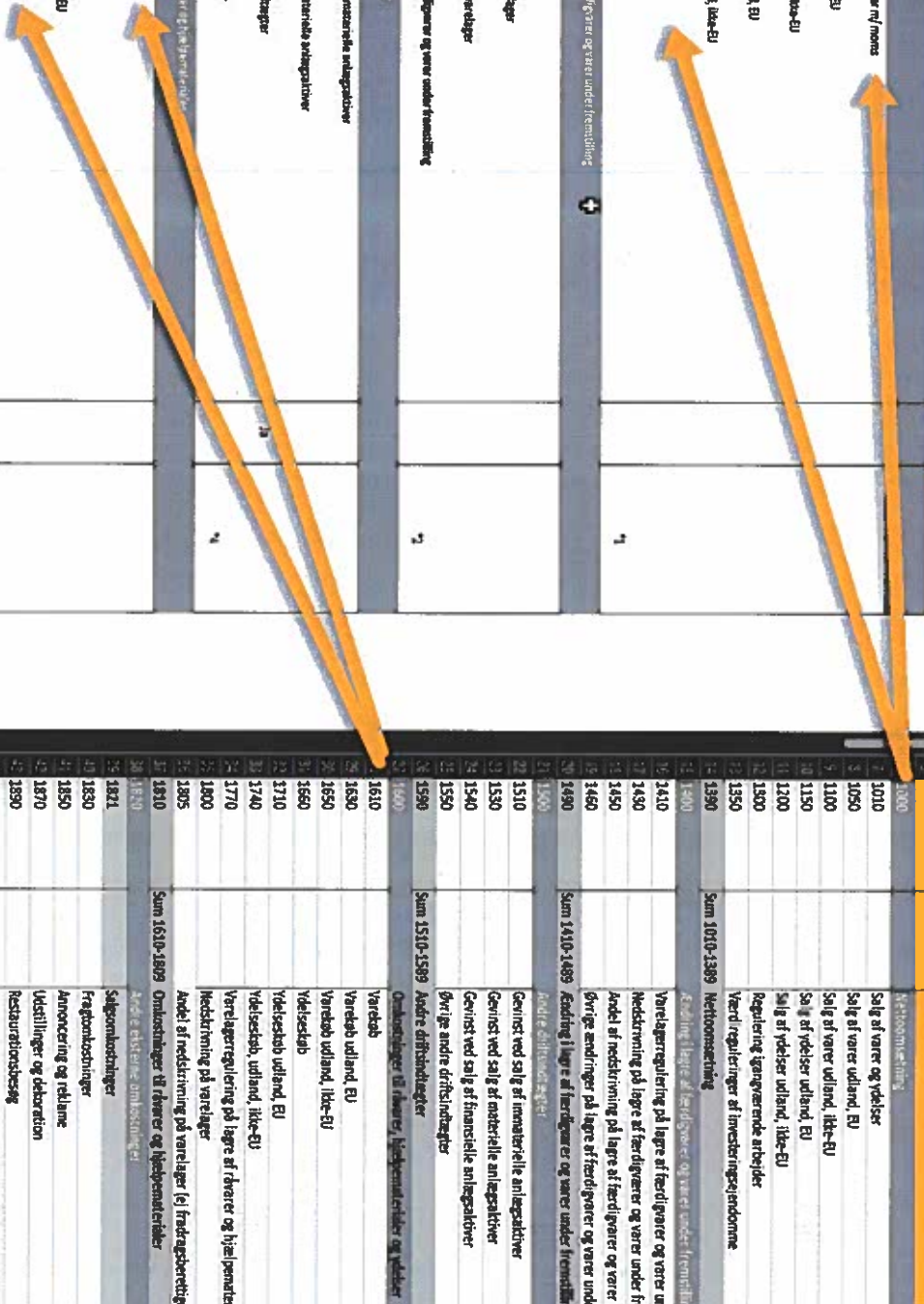
Kontonummer: 1000

Skema: 1000

Skema: 1000

FALLESØFFENTLIG STANDARDKONTOPPLAN

Linje	Beskrivelse	Værdi	År
1000	Nettomsætning	1000	1
1010	Salg af varer og ydelser	1050	1
1050	Salg af varer udlænd, EU	1100	1
1100	Salg af varer udlænd, ikke-EU	1150	1
1150	Salg af ydelser udlænd, EU	1200	1
1200	Salg af ydelser udlænd, ikke-EU	1250	1
1250	Regulering ikkengørende arbejder	1300	1
1300	Værdi regulerter af investeringsindomme	1350	1
1350	Nettomsætning	1400	1
1400	Nettomsætning	1450	1
1450	Nettomsætning	1500	1
1500	Nettomsætning	1550	1
1550	Nettomsætning	1600	1
1600	Nettomsætning	1650	1
1650	Nettomsætning	1700	1
1700	Nettomsætning	1750	1
1750	Nettomsætning	1800	1
1800	Nettomsætning	1850	1
1850	Nettomsætning	1900	1
1900	Nettomsætning	1950	1
1950	Nettomsætning	2000	1

Bemærkninger til udkast til Bekendtgørelsesudkastene

Vi, Visma e-conomic A/S og Visma Dinero ApS, har gennemgået bekendtgørelsesudkastene, som I har sendt til offentlig høring. Efter at have gennemgået udkastene internt, er vi kommet frem til nedenstående bemærkninger, som vedrører udkastet til Bekendtgørelse om anmeldelse og registrering af digitale standard bogføringssystemer og Bekendtgørelse om krav til digitale standard bogføringssystemer, der skal registreres i Erhvervsstyrelsen.

Vi er fortsat meget positive stemte vedrørende formålet med den nye bogføringslov og dens dertilhørende bekendtgørelser. Dette var også reflekteret i vores bemærkninger til lovforslaget, hvor vi fastslog, at vi er fortalere for optimering og digitalisering af virksomhedernes bogføringssystemer, samt skærpede krav til it-sikkerhed.

I det følgende fremgår vores bemærkninger til de enkelte krav. Vores mest væsentlige bemærkninger angår “2. *Generel bemærkning til tredjepartsløsninger*”, “3. *Bemærkning til § 7, stk. 6.*” og “6. *Bemærkning til § 10*”. Navnlige vurderer vi, at de påtænkte krav vedrørende anvendelsen af tredjepartsløsninger kan have store negative indvirkninger på virksomhederne som anvender bogføringssystemerne. Yderligere vurderer vi, at dette kan foranledige et modsatrettet udfald end bogføringslovens oprindelige tiltænkte formål. I denne forlængelse ønsker vi at påbegynde en videre dialog med jer, hvorfor vi vil kontakte jer indenfor den nærmeste fremtid. Det skal pointeres, at vores yderligere bemærkninger ligeledes er relevant for jeres videre behandling af bekendtgørelsesudkastene, dog anskuer vi de 3 ovennævnte bemærkninger har en betydelig større påvirkning på markedet og udbyderne, hvorfor de særligt fremhæves.

Udkastet til Bekendtgørelse om anmeldelse og registrering af digitale standard bogføringssystemer

1. Bemærkning til § 8, stk. 2, nr. 3

Vi finder det uhensigtsmæssigt, at Erhvervsstyrelsen får adgang til udbyderens aftale med tredjeparter, som opbevarer en sikkerhedskopi af virksomhedens registrering og bilag. Disse

aftaler er oftest underlagt fortrolighed, hvorfor udleveringen af disse vil kræve en tydelig og saglig begrundelse, hvilket vi ikke vurderer at være tilfældet.

Eftersom vi er pålagt at tilsikre vores tredjeparters it-sikkerhed via § 7 i bekendtgørelsesudkastet om krav (dog med forbehold for vores bemærkning til 2. Generel bemærkning til tredjepartsløsninger) vurderer vi, at Erhvervsstyrelsen er tilstrækkeligt sikkerhedsstillet i forhold til en sikker behandling af virksomhedernes registreringer og bilag. Erhvervsstyrelsen anbefales at fjerne dette krav, fordi sådanne tredjepartsaftaler er underlagt fortrolighed, samt vi vurderer formålet er tilstrækkeligt opfyldt via de øvrige krav pålagt udbyderne.

Bekendtgørelse om krav til digitale standard bogføringssystemer, der skal registreres i Erhvervsstyrelsen

2. Generel bemærkning til tredjepartsløsninger

Vi har en generel bemærkning til anvendelsen af tredjepartsløsninger, som beror på jeres besvarelser af vores opfølgende spørgsmål (modtaget tirsdag d. 25.10.2022).

Af jeres svar tolker vi, at udbyderne påtænkes at blive gjort ansvarlig for tredjepartsløsninger, trods denne tredjepartsløsning ikke er en del af bogføringssystemet, som er registreret hos Erhvervsstyrelsen - med andre ord, det grundlæggende bogføringssystem. Tredjepartsløsninger er i denne henseende defineret som integrationer fra tredjeparter, der af virksomhederne vælges implementeret i det registeret bogføringssystem med henblik på enten at supplere eller erstatte funktionalitet i systemet.

I dag tilbyder en række udbydere af digitale bogføringssystemer den netop beskrevne mulighed for at supplere og/eller erstatte funktionaliteter via tredjepartsløsninger. Dette beror blandt andet på integrationer etableret via åbne API'er. Eksempelvis har Visma e-economic integrationer med over 1.000 forskellige tredjeparter, som tilbyder supplerende eller erstattende funktionaliteter til e-economics bogføringssystem, hvilket bliver anvendt af over 40.000 kunder. Dette er blot et konkret eksempel baseret på Visma e-economic, hvor andre udbydere på markedet forventes at være i en tilsvarende situation. Det er derfor en meget stor byrde at pålægge udbyderne, såfremt de skal tilsikre at samtlige af deres tredjepartsløsninger opfylder kravene i bilag 1, punkt 3 og 4, kravene i § 7 om krav til høj it-sikkerhed og § 10 om mulighed for udlevering af oplysninger til myndigheder.

En potentiel konsekvens heraf vil være, at udbyderne stopper med at tilbyde tredjepartsløsninger kan integreres med deres bogføringssystemer. Dette kan have en meget

negativ påvirkning på virksomhedernes arbejdsgang, og vil generelt gå imod Erhvervsstyrelsens ambition om at effektivisere og automatisere bogføringsprocessen.

Yderligere vil det påtænkte krav foranledige, at udbydere af tredjepartsløsningerne vil opleve en forøget økonomisk byrde, idet de bliver pålagt skærpet krav.

På baggrund af ovenstående ser vi det som en åbenlys mulighed, at Erhvervsstyrelsen via bekendtgørelsen påkræver, at bogføringsmaterialet samles hos udbyderen af bogføringssystemet. Dette vil imødekomme intentionen om at gøre bogføringsprocessen mere transparent, idet bogføringsmaterialet vil være samlet hos udbyderen, og således sikre et konsistent datagrundlag i tilfælde af, at offentlige myndigheder, kuratorer, likvidatorer og rekonstruktører måtte behøve at gennemgå en virksomheds bogføringsmateriale. Ligeledes vil dette foranledige, at der ikke foretages en opbevaring af bogføringsmaterialet hos tredjepartsløsning, hvorfor udbyderen ikke er nødsaget til at være ansvarlig for tredjepartsløsningerne opfylder kravene i bilag 1, punkt 3 og 4, kravene i § 7 om krav til høj it-sikkerhed og § 10 om mulighed for udlevering af oplysninger til myndigheder.

Erhvervsstyrelsen anbefales derfor at modificere deres tiltænkte udgangspunkt, således udbydere alene skal være ansvarlig for tredjepartsløsninger, som er en del af det grundlæggende bogføringssystem der er registreret hos Erhvervsstyrelsen. Udbydere skal ikke være ansvarlige for tredjepartsløsninger, som falder uden for det registreret bogføringssystem. Hertil anbefales Erhvervsstyrelsen, at fastlægge bogføringsmaterialet skal opbevares hos udbydere, og ikke hos tredjepartsløsningerne.

3. Bemærkning til § 7, stk. 6

Gennemgående anskuer vi, at det både er i brugernes og erhvervslivets interesse, at bogføringssystemerne påkræves et højt sikkerhedsniveau. Bestemmelsens nuværende formulering gør det uklart for os, hvilke fordele der opnås ved bestemmelsens henvisning til erklæringer, it-sikkerhedscertificeringer og mærkningsordning. Bestemmelsen fastlægger alene, at Erhvervsstyrelsen vil lægge vægt på sådanne tiltag i forbindelse med en vurdering af bogføringssystemets sikkerhedsniveau. Virksomhederne har således ikke mulighed for at identificere og vurdere, hvilke konkrete fordele erklæringerne, certificeringerne og ordningerne vil foranledige i forbindelse med Erhvervsstyrelsens sikkerhedsvurdering. Med fordele menes, at bekendtgørelsen ikke fastlægger, hvorvidt hele eller dele af bogføringssystemets risikovurdering kan begrænses med en henvisning til en erklæring, it-sikkerhedscertificering og/eller mærkningsordning, hvorved udbyderen ikke behøver foretage en yderligere vurdering omkring det pågældende sikkerhedsforhold. En manglende

klarhed kan potentielt foranledige, at færre udbydere vil tilknytte sig et eller flere af tiltagene, hvilket ikke bevirker et øget sikkerhedsniveau på markedet.

Erhvervsstyrelsen anbefales med større tydelighed, at fastlægge fordelene ved at tilslutte sig tiltagene i forhold til vurderingen af bogføringssystemets sikkerhedsniveau.

4. Bemærkning til §§ 9, 10, stk. 4 og bilag 1, punkt 4, b og d

En tydelig definition af maskinlæsbart format og læsbart format er nødvendigt for at opnå en entydig praksis på markedet. I tilfælde af, at dette ikke bliver klarlagt tydeligt i bekendtgørelsen, kan det potentielt foranledige, at effektiviseringen ved overførsel og udlevering af bogføringsmaterialet ikke opnår det fulde potentiale, som bekendtgørelsen har til formål at danne grundlag for. Herved menes, at bogføringssystemerne på markedet ikke nødvendigvis understøtter de samme filformater, hvis bekendtgørelserne ikke tydeliggør hvilke filformat, som bogføringssystemerne skal understøtte, både i forhold til importering og eksportering af bogføringsmateriale.

Erhvervsstyrelsen anbefales at klarlægge, hvilke filformater som anses for overensstemmende med bekendtgørelsen.

5. Bemærkning til § 9

I henhold til GDPR er det fortsat uklart, hvilke roller de forskellige interessenter har efterfølgende kundeforholdet er ophørt. Med roller henviser vi til, hvem der er dataansvarlig, databehandler og underdatabehandler. Det klare udgangspunkt må være, at der sker en ændring i rollerne, når kundeforholdet ophører, idet behandlingen ikke længere sker på instruktion af virksomheden som anvendte bogføringssystemet, men i stedet på baggrund af loven. Dette understøttes af lovens bemærkninger til § 15, som klart fastlægger, at udbyderen ikke har pligt til at give virksomheden adgang til bogføringsmaterialet efter endt kundeforhold. Behandlingen kan derfor næppe betragtes at ske på grundlag af virksomhedens instruktion, idet de ikke længere har ret til at tilgå bogføringsmaterialet.

GDPR er et yderst aktuelt juridisk område, som har meget bevågenhed, samt et område hvor danske virksomheder har anvendt mange ressourcer på at overholde reglerne. Udbydere skal derfor klart være bekendt med for eksempel, hvem de skal anmelde et databrud til. Manglende efterlevelse heraf kan medføre bøder for udbyderen, hvilket ikke er hensigtsmæssigt, hvis pålægget om bøde beror på en utydelig formidling fra Erhvervsstyrelsen vedrørende rollerne efterfølgende kundeforholdet er ophørt.

Erhvervsstyrelsen anbefales at tydeligere fastlægge sammenspillet mellem GDPR og bogføringsloven.

6. Bemærkning til § 10

Vi forstår det underliggende formål med bekendtgørelsens § 10 og lovens § 19, stk. 2. Det er dog vigtigt for os at påpege, at udleveringen af bogføringsmaterialet forudsætter anmodningen om udlevering suppleres med en dommerkendelse eller andet juridisk grundlag, som berettiger den pågældende part til at kræve bogføringsmaterialet udleveret. Andet vil resultere i, at der foreligger alt for løse retningslinjer for udleveringsgrundlaget. Vi mener ganske enkelt, at manglende krav om dommerkendelse eller juridisk grundlag udfordre retssikkerheden, som vi har opbygget i Danmark. Enhver udlevering af bogføringsmateriale skal beror på et legitimt formål, hvorfor formålet altid skal understøttes af en dommerkendelse eller et andet juridisk grundlag.

Erhvervsstyrelsen anbefales at specificere udleveringen af bogføringsmaterialet alene kan ske, når anmodningen om udlevering suppleres med en dommerkendelse eller et andet juridisk grundlag.

7. Bemærkning til bilag 1, punkt 1, g)

I henhold til nuværende praksis kan virksomheder i Danmark lovligt aflægge årsregnskab i EUR, således ikke begrænset til DKK, hvorfor regnskabet ikke nødvendigvis skal føres i DKK. Vi anskuer, at formålet med kravet i punkt 1, g) er at skabe gennemsigtighed i bogføringsmaterialet. Gennemsigtigheden kan opnås via krav om, at enhver registrering i fremmed valuta skal foretages med transaktionsdagens kurs eller anden omregningsfaktor, hvorimod enhver registrering i regnskabets basisvaluta ikke påkræver yderligere fortegnelser. Vi foreslår derfor konkret, at formuleringen ændres til:

g) transaktionsdagens kurs eller anden omregningsfaktor, hvis registrering foretages i andet end regnskabets basisvaluta.

Den foreslåede formulering tilsikrer, at udbyderen fortsat er forpligtet til at skabe gennemsigtighed, herunder forsimple offentlige myndigheders, kuratorers, likvidatorers og rekonstruktørers behandling af bogføringsmaterialet. Samtidig imødekommes en lettere arbejdsgang for brugerne af bogføringssystemet, hvilket blot understøtter Erhvervsstyrelsens ambition om besparelsen på ca. 2.9 mia. kr. årlig via effektivisering af bogføringsprocesserne.

8. Bemærkning til bilag 2, punkt 3, d)

Udbyderne af det digitale bogføringssystem kan ikke definitivt verificere, at virksomhedens bankkonto er repræsenteret i systemet. Det kan alene verificeres, at en bankkonto er repræsenteret i bogføringssystemet, men ikke bekræfte at dette nødvendigvis er virksomhedens bankkonto. I denne forlængelse fastlægger bestemmelsen ikke entydigt, hvorvidt det skal være samtlige af virksomhedens bankkonti som skal være repræsenteret i bogføringssystemet, eller at en enkelt bankkonto er tilstrækkelig. Uagtet vil førnævnte problemstillingen omkring verificering fortsat være gældende.

Erhvervsstyrelsen anbefales at konkretisere kravet alene omfatter, at en bankkonto skal fremgå uden at henvise konkret til virksomhedens bankkonto, idet udbyderne ikke kan verificere, at det er virksomhedens bankkonto. Yderligere anbefales Erhvervsstyrelsen at konkretisere ikke samtlige af virksomhedens bankkonti skal være repræsenteret, men dette vil automatisk blive imødekommet ved modificering af kravet i henhold til den forudgående bemærkning.

9. Bemærkning til bilag 2, punkt 4, a)

Vi tolker, at bogføringssystemet minimum skal understøtte én af de tre oplyste krav i bilag 2, punkt 4 a), b) og c), således dette ikke er kumulative krav for bogføringssystemet. Dog er kravet i a) tvetydigt formuleret, idet bestemmelsen kan tolkes som virksomhederne skal benytte den offentlige standardplan. Bemærkningerne til bogføringsloven fastlægger klart, at bogføringssystemet skal understøtte brugen af en offentlig standardkontoplan, men dette ikke er ensbetydende med, at det er obligatorisk for virksomhederne at anvende standardkontoplanen. Virksomhederne vil fortsat kunne benytte deres egen kontoplan eller den kontoplan, som de får fra f.eks. deres revisor eller systemudbyder, hvis bogføringssystemet giver mulighed for dette.

Erhvervsstyrelsen anbefales at konkretisere kravet, således det fremgår tydeligt, at bogføringssystemet alene og valgfrit skal understøtte minimum én af kravene i a), b) og c), samt dette ikke foranledigere, at virksomhederne skal anvende én af de 3 oplyste krav.

10. Bemærkning til bilag 2, punkt 4, c)

Erhvervsstyrelsens ambition om at effektivisere bogføringen er ikke fyldestgørende imødekommet i dette krav, idet kravet ikke påbyder, at bogføringssystemet skal understøtte automatiseret mapping. Kravet fastlægger alene, at kunden på *en enkel måde* kan mappe dennes kontoplan til den fællesoffentlige standardkontoplan. Det anbefales tydeligere

specificeret, at *en enkel måde* inkluderer automatisering, såfremt dette har været intentionen fra Erhvervsstyrelsen. Generelt er *en enkel måde* et vidtgående begreb at anvende i bekendtgørelsen, hvorfor dette anbefales specificeret, hvorved Erhvervsstyrelsen kan tilsikre, at udbydernes minimumsimplicering af kravene imødekommer Erhvervsstyrelsens ambitioner. Ligeledes er gældende for *værktøj*, hvor der også savnes en tydelig definition. Erhvervsstyrelsen anbefales at inkludere automatisering i kravet, samt anlægge en nærmere definition af *en enkel måde* og *værktøj* i bekendtgørelsen.

11. Bemærkning til bilag 2, punkt 8 og 9

Vores fortolkning af bestemmelserne i punkt 8 og 9 er, at de har sammenfaldende formål. Navnlig fortolkes formålet i punkt 8 og punkt 9, 1. punktum, at være identiske, hvorfor bestemmelserne foreslås sammenlagt for at undgå uklarheder og fejlfortolkninger i forbindelse med implementeringen af kravene.